

გვიგონი სიბრძნისა

ლამარა

მხატვარი სოფიო სალუქვაძე.

მოქმედნი:

რაიბულე: 50 წლის, ხევსური.
 თორღვაი: შვილი რაიბულის: 25 წლის.
 მინდია: შვილი რაიბულის: დედათა
 ეშვი 27 წ.
 მზიულა: ქალიშვილი რაიბულის: 17 წლის.
 მია: მზიულას ბიძაშვილი: 17 წლის.
 ქავთარ: ნათესავი რაიბულის: 45 წლის.
 ლაგაზ: ქავთარის ვაჟი: 10 წლის.
 ზვიადა
 მანგია
 ლეგაი
 ნადირა
 გიგო

თორღვაის მეგობარნი.

იჩო: ქისტო: 55 წლის.
 პიდდირ: იჩოს მამა: 75 წლის.
 მურთაზ: იჩოს შვილი: 25 წლის.
 დანიშ: იჩოს შვილი: 15 წლის.
 ლამიარ: იჩოს ქალიშვილი: 17 წლის.
 ხევსურის ბიჭები: ოთხი: ლაგაზის მეგობარნი.

ქისტები: ორი.
 მასსები.
 ვაჟა-ფშაველა: პოეტი.
 მოქმედება — ხევსურეთისა და ქისტეთის საზღვარზე.

კამარა პირველი

მოქმედნი:
 უამარა.
 თორღვაი.
 მინდია.
 ხევსურთა ბიჭები: სუთი, მათ შორას — ლაგაზ.
 ქისტის გოგონები.

მკედლები: გიგო, მანგია, ზვიადა, ლეგაი, ნადირა.

ხევსურეთისა და ქისტეთის საზღვარი. დაიწყო ფერდოსი. ფერდობი თითქო ფარდევულაა სრამით. მეორე მხარეს გადობტომა ნადირს შეუძლია. მთავარი მტრია: გაღზობილი ბაია. აქა იქ ზოდესად ხედავის ფერაბი. წაფხუდი. მშის უბრა. ფერდობს ქალიშვილებზე მოედება მწვენი ბიჭები. შევიდა ათ წლამდე მანგიათ. ხედა: ზოგს — კომსაღი და ზოდს — ხასრე. მოდიან და თითქო ნელი დედინათ მოამდერაინ.

- 1 ბიჭი. აი მთაზედა —
- 2 ბიჭი. თოვლიანზედა.
- 3 ბიჭი. ია დავთებს —
- 4 ბიჭი. ვარა მოსულა.
- 5 ბიჭი. ირანის ვიფა ში. ნიფეფლა.
- 1 ბიჭი. ნეაფ ეძოვა — არ გაეფელა.
- 2 ბიჭი. სიძე-სამარა ძიას ნადირობდენ.
- 3 ბიჭი. ტყორცა სიძემა — მაჰკლა ირენი.
- 4 ბიჭი. ტყორცა სიმამრმა — მაჰკლა მან სიძე.
- 5 ბიჭი. შენ წემო ქალო მე რა ვახარო.
- 1 ბიჭი. გმარო ნიფეფალ — თავს ნუ მაჰკლ-შ.
- 2 ბიჭი. შენ წემო მამეც ღარბაისელო.
- 3 ბიჭი. აგრეზეც მაჰკლები — ვერ მაი-სენო.
- 4 ბიჭი. მამეც დუღ-წაჰკლი.
- 5 ბიჭი. გზა გაეფაფო.
- 1 ბიჭი. მამეც ხანთელი.
- 2 ბიჭი. გზა ჩაეინათო.
- 3 ბიჭი. უნდა ჩავიდე ჩვევა-ქცევითა.
- 4 ბიჭი. უნდა გაჰკლი ირანის ტვი-ნითა.
- 5 ბიჭი. უნდა შეხედრო კარაშუმი-თა.
- ერთად. აი მთაზედა — თოვლიანზე-და.

ია დავთესე — ვარდი მოსულა.

(პაუზა)

1 ბიჭი. ჩემს ნისლას ტოლი არა ჰყავ.

2 ბიჭი. ჩემი შვინდაი მტეს ეთამაშება.

3 ბიჭი. ჩემი გიშელა ნისლივითაა.

4 ბიჭი. ჩემი ლურსა ყველა სარებს დაშლახს.

5 ბიჭი. ჩემი ლაბაი ყველას დატებს?

1 ბიჭი. თუ შახვლა ირემს!

2 ბიჭი. მადრევა. დასცემს.

3 ბიჭი. რქებზე აიცამს.

4 ბიჭი. ირემს ვერ დაწევა.

5 ბიჭი. თუ რქებით ჯაგში არ გაება.
 (შეშოდის ნულის ბიჯით მინდია. შავ-
 გვრემანი, თაფლისფერი თვალები. განზე
 მხედავი და თან გამჭირახი. შუა ტანის.
 რხევამი: სიღბილი. მორიდებული და
 თან პირდაპირი.)

მინდია. ჩიტის ბუდე ვინ აანგრია?!

1 ბიჭი. მე ხეზე არ შასულვარ.

მინდია. ბარტყები ვინ გადმასხა?!

2 ბიჭი. მე ბუდესათვის ხელი არ მიხ-
 ლია.

მინდია. საბრალო ჩიტი: დაშსტირის
 ბარტყებს.

3 ბიჭი. ერთი ბარტყი გაფრინდა.

მინდია. მეორე ბარტყი მკვდარი აგ-
 ღია ჩირგვთან.

1 ბიჭი. ეს თადიას ბრაღია.

5 ბიჭი. დაღის ხევი-ხევ და ანგრევს
 ბუდეებს.

1 ბიჭი. გაუწყრეს მას ლაშარელაი.

2 ბიჭი. მინდია! დაწუხებულ ხარ.

მინდია. ჩიტის სისხლის დაქცევაი
 ცოლა.

3 ბიჭი. ჩიტის გული საცოდ ფართქა-
 ლობს —

4 ბიჭი. ხელში რო გიჭერავ ბატარაი.

მინდია. ჩიტის სული ბავშისაა.

5 ბიჭი. თოთოა. სათუთაა.

მინდია. თუ ყური უგდევ ჩიტის გუ-
 ლის ცემას — ბევრსა რამე გაიგებ.

1 ბიჭი. რას გაიგებ?!

მინდია. ყველაფერს.

2 ბიჭი. რომელ ხარ უფრო მაგარია —
 გაიგებ?!

მინდია. გაიგებ.

3 ბიჭი. რომელ მადრევა — გაიგებ?

მინდია. მაგასაც გაიგებ.

4 ბიჭი. ბევრჯელა მსმენია

ჩიტის გულის ფართქალი.

შაუცოდავ ჩემ თითებს — მეტი არა გა-
 მიგია.

მინდია. ჩიტის გული უნდა შეიყვა-
 რო.

5 ბიჭი. როგორა შეიყვარო?

მინდია. მისი გული ვითამ შენი გუ-
 ლია. სცადევი.

ხმა. (მოისმის ძახილი)

ლაგაჰ! ლაგაჰ! ლაგაჰ!

(პირველი ბიჭი მოსხლტება და გავარ-
 ღება. ფერდობის კუთხეში მივა თუ არა

— იკვლევს საშინლად. უკან გამოიქ-

(ვევა აცხცახებული.)

1 ბიჭი. გველ! გველ! გველ!

(ბიჭები დაფრთხებიან. ერთიმეორეს ეკ-
 ვრიან. მინდია გაემართება გველისაკენ:

თითქო დაჭერა ჰსურს. მიხედ-მოიხე-
 ღავს. ვერ ნახულობს. ბრუნდება.)

მინდია. იქნებ მაგეჩვენა!

1 ბიჭი. არა. ვება იყო წითურა.

მინდია. ვერ შევხედ. დავიჭერდი.

2 ბიჭი. როგორა?! გველს?!

3 ბიჭი. უნასს?! უხამსს?!

მინდია. მე გველის არ მეშინის.

4 ბიჭი. რო გიკბინოს?!

მინდია. არ მიკბენს.

5 ბიჭი. გელს მაგანთხევს.

მინდია. ჩემზე არ ხელდება გველ.

1 ბიჭი. ვის გაუგონავ რო გველ არ
 ხელდება?!

მინდია. მე გველ მიყვარს. გველსაც
 უყვარვარ, რადგან ჩიტის გულ მიყ-
 ვარს.

2 ბიჭი. გველ ჩიტსა ახჩობს.

მინდია. მაგ სხო რამაა.

3 ბიჭი. სულ ასეა თავიდანა?!

მინდია. არა. დიდხანა არაა.

4 ბიჭი. გვითხარ — მინდიაუ.

5 ბიჭი. გვითხარ. მაგვიყევ.

მინდია. კალოზე ვიწევ. სიცხეში.
ხის ძირას. სიცხე დიდი იყო: აღმურია-
ნი.

წამძინებოდა. ჩრდილ გადასულიყო. მწეს
დავესიციხე: იცის გახელდება.

1 ბიჭი. განა მზეიც გახელდების?!

მინდია. ჰაი-ჰაი რო გახელდების.

2 ბიჭი. მერე? მინდიაუ!

მინდია. ყურიდან სისხლ წამსდენო-
და.

გამომეღვიძა. დათენილ ვიყავ.

ძილსა თავი ვერ ავართვი. ისევ მიმეძინა.

ძილში ვიღაც ყურს მილოკავდა.

ნელთბილი იყო ლოკვა სისხლის.

რალაცას ჩამჩურჩულებდა:

ტკბილი იყო ჩურჩული.

გამომეღვიძა — გველ იყო:

წითელი, რქანაყარი. ჭაგარაყრილი.

ბიჭებო. უუუჰ! უუუჰ! უუუჰ!

მინდია. მას შემდეგ გველ მეგობა-
რია ჩემი.

არ მეშინის, კიდევ უყვარვარ.

(ხრამის მერე ნაპირზე მოდიან ქისტის
გოგოები: მოაქვთ ცალიერი ღოჭები.
მათ შორის — ლამარა: მაღალი — შვი-
ნდისფერი თმით — მოლურჯო თვალე-
ბით — ოღნავ უკმეხი იერით. ბიჭები
ცქერად იქცევიან. მინდიაც თვალს აყო-
ლებს. ლაპარაკს შუა დენაში გოგოები
უკვე აღარ სჩანან.)

1 ბიჭი. გველის ხსენებაზე აი გოგოე-
ბიც.

2 ბიჭი. ერთი მათგანი მართლაც რო
გველია.

მინდია. ვინ არიან ეს გოგოები?!

3 ბიჭი. ქისტების გოგოებია!

4 ბიჭი. ერთი ვერ გამაიცან მათში?!

მინდია. რომელ?!

5 ბიჭი. აი ი ყელმაღალა —

ჭერიანვით რო იღერება.

მინდია. ვერ შავნებ.

1 ბიჭი. წითელი გველის კავები რო
აქვ მხრებზე!

2 ბიჭი. თვალბ ლურჯი ნისლითა რო
ელურსება!

3 ბიჭი. ქისტის ქალაი ლამარა!
(მინდია გაიწევს გოგოებისაკენ. უკანას-
კნელნი უკვე დიდ ლოლს ამოეფარანენ.
მინდია უკან ბრუნდება ოღნავ სახეაშ-
ლილი.)

4 ბიჭი. შაგიჯა გუნებაში — განა?!

5 ბიჭი. თვალ მაგტაცა — ხომა?!

მინდია. ვერ შავნებ!

1 ბიჭი. თუ შახებ — დაღნები ცვი-
ლივით.

მინდია. არ ვგონავ.

2 ბიჭი. შენისთანები მაუგრესია ქალა-
ისა?!

3 ბიჭი. ჩვენი ზეზვაი სუ შაშალა.

4 ბიჭი. სუ გააგითა მა წყელმა.

5 ბიჭი. აღქაჯი თუა მათ ლამაზა!

მინდია. პირველად მესმის.

1 ბიჭი. არც ზეზვაის ამბავი შაგი-
ტყია?!

მინდია. არა, არ მცნევია.

2 ბიჭი. ლამარა ცხენზე იჯდა — წი-
თლაზე.

სუ ტიტველი. ვითამ აღქაჯი ქათქათა.
თეთრ მკერდზე ბროწულისფერ თმები
გაღმაეშვა.

3 ბიჭი. თითქო მზე მანსხა ტანზე.

4 ბიჭი. წითლაი გაცხელდა. ქალი გა-
იტაცა.

5 ბიჭი. ზეზვაი უმწერდა გასულერუ-
ლი.

მინდია. შემდეგ?!

1 ბიჭი. ცხენი მდინარეჩი გადაეშვა.

2 ბიჭი. ზეზვაი მოსხლტა ნაპირიდან
და უცბათ წითლას გავს მაახტა.

მინდია. მერე!

3 ბიჭი. მკლავებ უნდოდა მახევია ქა-
ლაისთვის.

4 ბიჭი. ქალაიმ აატივტივა ტიტველი
ტანი.

5 ბიჭი. ჰკრა ხელ ზეზვაის —

და საწყალი ყრუდ დაეცა —

საცა კლდე ჰყუღავ ხავსიანი.
 შ ა გ ე ბ ი. შა-შა-შა-შა-შა.
 აგრემც მალხლება.
 (ძახილი მეორდება)
 ს მ ა. ლაგაზ! ლაგაზ! ლაგაზ!
 ლ ა გ ა ზ. მტახიან. თუ რაი მოხდა.
 ს ხ ვ ე ბ ი. უნდა დავხედოთ ხარებს.
 ხომ არ მალუვლათ რა.
 (მიდიან. რჩება მინდია. მიდის ხევისა-
 კენ. იხედება. ბრუნდება უკან. ერთი
 ფიჭვითა მოცული.)
 მ ი ნ დ ი ა. ვინ უნდა იყვეს?!
 თუ ჭაღოსანია?!
 (მიიხედს სრამისკენ. გოგობი თავს ამო-
 უოღენ. მიემართებიან. მიაქვთ სავსე
 დოჭები. ლამარა უკანაა. მინდია უცქერს
 გაშეშებით. დაიძვრის ადგილიდან. მი-
 დის სრამის წაბირას, გოგობმა ავლეს
 ბილიკი. უკან რჩება ლამარა. დოჭს მიწა-
 ზე დგამს. იგიც გაშტერებით უქცერს მი-
 ნდიას.)
 გ ო გ ო ბ ე ბ ი. ლამარ! ლამარ! წამო!
 ლ ა მ ა რ ა. დავადალ. მალე მოვალ.
 მ ი ნ დ ი ა. ჭინჭის ქალი ხარ ლამარა?!
 ლ ა მ ა რ ა. იჩოს ქალი — მრისხანის.
 მ ი ნ დ ი ა. შენი სახეც რისხვია.
 ლ ა მ ა რ ა. რაისადაა რისხვია?!
 მ ი ნ დ ი ა. გული მალხნება.
 ლ ა მ ა რ ა. გულმა სწირ ტუთილ იცის.
 მ ი ნ დ ი ა. პირიმზე ხარ სამზეოს გამო-
 სულ.
 ლ ა მ ა რ ა. ლამაზ სიტყვაი გაქვ.
 მ ი ნ დ ი ა. დავიმშენებავ მინდორს.
 ლ ა მ ა რ ა. შენ თქმაი ტკბილია.
 მ ი ნ დ ი ა. მინდა სუ გამზერდე.
 ლ ა მ ა რ ა. მერქარის. უნდა წავიდე.
 მ ი ნ დ ი ა. ნეტავ ვიცოდე შენი ბედი.
 ლ ა მ ა რ ა. მაჰკალ რქანოთა ჯონქაი —
 მის ბეჭზე სწერა ჩემი ბედი.
 მ ი ნ დ ი ა. ჯონქაის მუარველ ჰყავ გი-
 ვარეი.
 ლ ა მ ა რ ა. თუ არ მაჰკალ — ვერ მის-
 ვდებ.
 მ ი ნ დ ი ა. ლამარა! ლამარა!
 ლ ა მ ა რ ა. რაისა მეტყოდ კილენა?

მ ი ნ დ ი ა. შენ მზერას — კიდეც მამ-
 წირე.
 ლ ა მ ა რ ა. მერქარის. მიცილიან.
 მ ი ნ დ ი ა. სატალ მეყოლების შენი სა
 ხეი.
 ლ ა მ ა რ ა. გყვანდეს. გყვანდეს.
 მ ი ნ დ ი ა. ლამარა. მინდა ჩემ იყო.
 ლ ა მ ა რ ა. ვიქნებ — თუ მამიტაცებ.
 მ ი ნ დ ი ა. მაიტაცებ.
 ლ ა მ ა რ ა. იჩო მამა რისხვია. მურთაზ
 ძმაი ავია.
 შენა ვერ შესძლო. შენ ჩვილი ხარ.
 (უუტრად მოსხლტება და სავსე დოჭით
 გაეგრდება. ისმის კისკასი. მინდია ხე-
 დებზე შემერილი უხმობს.)
 მ ი ნ ო ა. ლამარა! ლამარა! ლამარა!
 (შემოვარდა თორღვაი. ნამდვილი ორე-
 ულია მინოასი. ოდნავ უფრო მაღალი.
 ხნით ცოტა უმცროსი. ტანსაც ისე აც-
 ვია როგორც მინდიას. მხოლოდ ნამგა-
 ლი აქვს ხელში.)
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვისა ეძახოდ მინდიავე?!
 მ ი ნ დ ი ა. იჩოს ქალს ლამარას.
 თ ო რ ღ ვ ა ი. შენ რაი ვინდა მასთან?!
 მ ი ნ დ ი ა. შამიყვარდეს.
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ხელი აიდე.
 მ ი ნ დ ი ა. როგორ?!
 თ ო რ ღ ვ ა ი. მე მიყვარს ლამარა.
 მ ი ნ დ ი ა. შენც?!
 თ ო რ ღ ვ ა ი. მენაც.
 მ ი ნ დ ი ა. შენ ძმაი ხარ ჩემი.
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ჩვენ არ გვიწოვავ ერთი
 ძმთუ.
 მ ი ნ დ ი ა. მამა ჩემი ერთია:
 ერთი თელისხაი ვართ თორღვაი.
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვიცი მენაც.
 შენ ჩიტებ გიყვარს — მინდიავე.
 შენ ზაღახებ გიყვარს.
 შენ ყოილელ გიყვარს.
 მ ი ნ დ ი ა. ლამარაც გულს შემეჭრა.
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ამავადე გულიდან.
 მ ი ნ დ ი ა. შაუშლოა.
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ამავადე გულიდან —
 თორო...
 მ ი ნ დ ი ა. თორო?!

თორღვაი. თორღ ჩემი გველისპირუ-
ლი გორღაი დიდი ხანია სისხლით არ
შაღებოლა.

მინღია. თორღვაი! რას იტყოდ? თო-
რღვაი!

თორღვაი. ჩემი სიტყვაი გორღაის
რკინისა..

მინღია. თორღვაი! ნუ იქმ! ძმაი ხარ.
თორღვაი. იქმნების. იქმნების.

მინღია. გყვანდეს ლამარა.

სისხლ არ დაღვარო. არა მინღოდეს.

თორღვაი. რას გეტყოდ ლამარა?!

მინღია. ვინც მამიტაცის — მისი ვი-
ქნეო.

თორღვაი. ახლა წადი — იქისე.
აქეთას არ გნახო..

(მინღიას ცრემლი ერევა. ჩაღუნავს თავს
და მიდის. მხრები ჩაგულღული ტირილი-
საგან ერხევა.)

მინღია. თორღვაი! სისხლ შანელე.
ავი საქმე არა ჰქნა..

(შემოვარდებიან ბიჭები. თორღვაი ზე-
ითისაკენ იყურება. ბიჭები ვერ სცნო-
ბენ თორღვაის: მინღია ჰგონიათ.)

1 ბიჭი. საითკენ იყურები?!

2 ბიჭი. შაგიჭდა გულში?!

3 ბიჭი. ასე იცის იჩოს ქალმა.

თორღვაი. თქვენა ვინ გკითხავთ?!

4 ბიჭი. რა შაუცვლია!

5 ბიჭი. სუ გაუგოებია!

თორღვაი. დაჩუმიდით — თქვე..

1 ბიჭი. რასა ფაფხურობ?!

2 ბიჭი. რასა იქაჩებ?!

თორღვაი. დაიკარგეთ აქეთგან!

3 ბიჭი. ზეზვაის საქმე თუ დაემარ-
თა!

თორღვაი. მე შენ გიჩვენებ ზეზვაის!

4 ბიჭი. მინღია არ ხარა?!

1 ბიჭი. შენ ხომ ჩიტებ ვიყვარს?!

2 ბიჭი. შენ ხომ გველისაც არ გეში-
ნის?!

3 ბიჭი. შენ ხომ ყოილ განარებს?!

თორღვაი. რის ჩიტებ?! რის გველ?!
რის ყოილ?!

4 ბიჭი. სუ გაღურეგია იმ აღქაჯას!

5 ბიჭი. სუ შაუშლია იმ წყეულს!
თორღვაი. შაშლილღები თქვენა ხართ
— თქვე..

1 ბიჭი. ეს ნამვალ საიდან გაჩნდა?!

2 ბიჭი. ეს მგონი მინღია არაა!

3 ბიჭი. მოჩვენება თუა: ტყის კაცი.

4 ბიჭი. გამაგონია სახეს იცვლისო.

5 ბიჭი. მინღიას სახე თუ აისხა.

თორღვაი. რასა როშავთ?!

თქვე მაჭლაჭუნას ბახლებო!

ბიჭები. წავიდეთ! წავიდეთ! უცხო
რამაა!

(მირბიან თითქმის შეშინებულნი. თორ-
ღვაი ისევ ზევით გასცქერის. სახე აშ-
ლილი აქვს სიციხისაგან. მოისმის მკელე-
ნის სიმღერა.)

მკელღები. მაშინ კარგია კაი ყმა —
რო დილა ბინღზე დგებოდეს.

იცვამდეს გრილსა რკინასა —

„ოშ ვიწამ“ — იმუჭრებოდეს.

ლურჯაი ღრავლეს ლავაშსა,

წაღმუჟღღმა დგებოდეს.

იხარჯებოდეს კაი ყმა —

ფარი ოხრადა რჩებოდეს..

(სიმღერა თავდება. გაისმის ძახილი.)

ხმა. თორღვაი! თორღვაი! თორღვაი!

(თორღვაი ყურსაც არ იბერტყს. გასც-
ქერის იმავ მხარეს. უფერად შეირხევა
და უკან გაღმობტება. იკვილებს სიხა-
რულით.)

თორღვაი. მოდის! მოდის! მოდის!

(მართლაც გამოჩნდება ლამარა. ახლა
მარტო. ხელში ცარიელი დოქი უჭი-
რავს. შეხედავს თორღვაის. შეკრთება.
შეჩერდება.)

ლამარა. შენ კიდენ აქა ხარ?!

თორღვაი. მე შენ ვიცდილ.

ლამარა. რა იცოდ თუ მოვიდოდ?!

თორღვაი. ვიცოდ.

(თორღვაი განებნ ნეღის ხმით ლამარა-
კობს. თითქო ოღნავ ხმა ჩაეცნო.)

ლამარა. მისან ყოფილხარ.

თორღვაი. მხოლოდ შენ გულიხ.

ლამარა. ჩემ გულ ვერ მიხვდე.

თორღვაი. მიხვდე.. ძალით..

ლა მ ა რ ა. რისად უნობ აგრემ?!
(ლამარა რაღაცას უცნაურსა გრძნობს.
კიდევ უფრო შეკრთება და გაფითრდე-
ბა.)

თ ო რ ღ ვ ა ი. ვაშკაც ვარ. ვირევი შენ-
თვის...

ლა მ ა რ ა. არა. არა. ეს სხოა.
თ ო რ ღ ვ ა ი. რგია: ჩემი სიყვარულ.
ლა მ ა რ ა. სიყორულ?!
თ ო რ ღ ვ ა ი. სიყვარულ დამძლევი!

ხმალზე ფიცშეკრული. სისხლით ამქმე-
ლი.

ლა მ ა რ ა. არა.. არა.. ეს სხოა..
თ ო რ ღ ვ ა ი. იგია. ჩემი სიყვარულ.
ლა მ ა რ ა. სიყორულ?!
(ამ შეკითხვაზე ლამარას დოქი გაუვარ-
დება. დოქი გატყდება. იკივლებს.)

თ ო რ ღ ვ ა ი. ჩემი საყორელ..
ლა მ ა რ ა. ცული ნიშანი.. ავი ნიშანი..
თ ო რ ღ ვ ა ი. ჩემი ნიშანი.. გახსომდეს..
(ლამარა მოხსნტება და თმაგაშლილი
თავისიანებისაკენ გავარდება.)

ლა მ ა რ ა. რაია ჩემ თავს?!
(ისმის ძახილი)

ხ მ ა. ლამარა! ლამარა! ლამარა!
ლა მ ა რ ა. მავდივარ! მავდივარ!
თ ო რ ღ ვ ა ი. მაგიტაცები! ჩემი იქნები!

ლა მ ა რ ა!
(უცქერს გახელებული გარბენილს)
თ ო რ ღ ვ ა ი. ერთი მაიხედ კიდენ! ლა-
მარა!

მარტო ერთი მაიხედ! შენს მზერას!
(ლამარა ოღნავ მოიხედავს შორიდან)
ლა მ ა რ ა. არა.. არა..

თ ო რ ღ ვ ა ი. მაგიტაცები — ლამარა!
ჩემი იქნები!

(უცქერს ზევით. მკელები ახლოვდებიან
იმავ სიმღერით.)

მ კ ე ლ ე ბ ი. მაშენ კარგია კაი ყმა —
რო დილა ბინღზე დგებოდეს.

იცვამდეს გრილსა რკინასა —
„ომს ვიზამ“ — იმუქრობოდეს..

(უახლოვდებიან თორღვის. ახლა ბოლო
ხანას მღეროან უფრო ნელი ხმით.)

მ კ ე ლ ე ბ ი. ლურჯაი ხრავდეს ლაგამსა
წალმაუკულმა დგებოდეს.
იხარებოდეს კაი ყმა —
უარი ოხრადა რჩებოდეს..

ზ ვ ი ა დ ა და გ ი გ ი. თორღვაი თო-
რღვაი!

(თორღვაი თითქო დათენთილი შეერთ-
ვის მკელთა გუნდს. გახვლისას გაისმის
ერთი ხვეული.)

მ კ ე ლ ე ბ ი. ლურჯაი ხრავდეს ლაგამსა.
წალმაუკულმა დგებოდეს.

კამარა მორე

მომამდნი:

ქ ა ვ თ ა რ.

ლ ა გ ა ზ.

მ შ ო რ თ ა ზ.

ლ ა მ ა რ ა.

თ ო რ ღ ვ ა ი.

მ ი ნ დ ი ა.

თორღვის მეგობარნი: ზ ვ ი ა დ ა, ნ ა -
დ ი რ. ლ ე გ ა ი. ქ ა ლ ე ბ ი.

მთვარით აქათქათებული დამე. ფერდო-
ბზე — ქოხი ქავთარის. ქოხიდან მოს-
ჩანს ჭრაქის სინათლე. ქოხში ავადმყო-
ფია: პატარა ბიჭი ქავთარის. ქალები ნა-
ნას უმღეროან ნელი ხმით.

ქ ა ლ ე ბ ი. დაი დაი.

შულო დაი.

კოხტა უანი დაი.

ჩემო გულო დაი.

დაიზინ შულო დაი.

დაი ქენ თოლო დაი.

შენამ შემგველებ —

ტკბილად დაიზინ დაი.

უანიჲ ჭირიმენ —

ვაშკაც გახდ დაი.

დუშმან ბევრ გყავ დაი.

საქმეი ბოლ გოქ დაი.

შენ რუმ გაიზღებ დაი —

ხანუალს მოგცემ დაი,

მამულს მაუარ —

შემუშამაგრ დაი.

დაი დაი —

დაი დაი..

(სიმღერის ბოლოს გამოდის ქოხიდან ქავთარ)

ქავთარ. რად იგვიანებს ი ბიჭი ამდენ ხანს?!

ხომ არაფერ მათუვიდა?!

(შემოდის ეზოში მურთაზ სანადიროდ გამოწყობილი)

მურთაზ. მარშ დოლოლოდაიშ! ქავთარს სიცოცხლე!

ქავთარ. მობძანდი მურთაზ! მობძანდი... საიდან?

მურთაზ. სანადიროდ ვიყავ. ირემმა ბნელ ხევში ჩამიტყუა.

შამაძალაძე.

ქავთარ. ჩემსა მაისვენებ.

(დასხდებიან ხის ძირას გველ ქვაზე)

ქავთარ. იჩო როგორ არის?!

მურთაზ. მადლობა.. კარგად..

ქავთარ. ჰიდლირ ბებრაი?!

მურთაზ. მადლობა.. კარგად..

ქავთარ. ლამაზი ლამარაი?!

მურთაზ. სუ ცხენს აგულვებს.

ქალეზი. დაი დაი.

შულო დაი.

კოხტა უანი დაი.

დაიზინ შვილო დაი.

მურთაზ. ნანას მღერაან.

ქავთარ. ჩემს პატარა ბიჭს უმღერაან.. ავად არის..

მურთაზ. რა მათუვიდა?!

ქავთარ. გველმა უკბინა.

მურთაზ. აქითან თუ გაგზავნე?!

ქავთარ. ლაგაზ გაგზავნე..

არ ვიცი — რად იგვიანებს.

(წამოდგა და იყურება)

ქავთარ. მგონი კიდეც მოდის.

(შემოდის ლაგაზ. მიესალმება მურთაზს.)

ქავთარ. მინდია სად არის?!

ლაგაზ. მოვალს.

ქავთარ. გზაში შაჩრდა?!

ლაგაზ. მთვარეს უცქერს.

მურთაზ. რაისად?!

ლაგაზ არ ვიცი.

ქავთარ. არა უთქომ?!

ლაგაზ. უნდა შეავუთქოო რაღაც..

მურთაზ. უცხო კაც ყოფილა..

ქავთარ. მისანს უხმობენ..

ლაგაზ. გზაგზა სუ ბალახებს უჩურჩულებდა რაღაცან..

ქავთარ. იცის ბალახის ენა.

მურთაზ. როგორა?! ჯადო ხომ არ აქვ?!

ქავთარ. უნდა აქვწუნეს..

მურთაზ. მგონა — ვიღაც მოვალს..

(შემოდის მინდია. ცალი თვალი აქვს ახვეული. მიესალმება ქავთარს და მურთაზს. არას ამბობს. პირდაპირ ქოხში შეუის)

ქავთარ. ჩემ ბიჭ გაუხარდების.

ლაგაზ. სუ მინდიას უხმობს.

მურთაზ. ხშირად ნახდის?!

ქავთარ. სუ მასთანა.. გულს შეაქტრა..

უყვარს მინდია.. არ სცილდება..

ლაგაზ. მინდოროში სუ ერთად არიან..

მურთაზ. ბატარაი ჰყორებავ..

ქავთარ. უყვარს ბატარაებ ყოფნა..

მურთაზ. უცხო კაც ყოფილა..

(გამოდის მინდია გახარებული)

მინდია. არა უშავს.

ქავთარ. თუ მარჩება?!

მინდია. სუსტი ნაკბენია.

ქავთარ. წამალ რაიმე დაადევ?!

მინდია. გველის ქვა მეწამული..

მურთაზ. გველს ქვაი აქვ?!

მინდია. აქვ: ქვა — „მზის თვალი“.

ლაგაზ. სად აქვ გველს ქვაი?

მინდია. გველს აკრულ აქვ სასაზე

ლბილი ქვა.

გველს დაიჭერ. ორ თითს თავს მაუჭერ.

გველ პირს გახსნის. ქვას ამაილებ.

ქავთარ. ჭერ მაჰკალ და მერე ამაილებ.

რომ გიკბინოს?!

მინდია. გველს თვალით გააშეშებ..

ვერ დაიძვრის.. ვერ გიკბენს..

თუ მაჰკალ — ქვაც მაკვდების..

ლაგაზ. გველის ქვაი წამალია?!

მინდია. არჩენს გველის ნაკბენს..

მურთაზ. როგორა?!

მინდია ნაკბენზე დაალებ..

შხამს ამაწურავს..

წითლად აღივლივდება..

ქ ა ვ თ ა რ. ეხლაც თუ შაიწურავს შხამსა?!

მ ი ნ დ ი ა. შაიწურავს.. უთუოდ შაიწურავს..

ბიჭ მალ მორჩების..

(პაუზა)

ქ ა ვ თ ა რ. ლაგაზ! ტაბლა გაშალე!

(ლაგაზ შედის ქოხში)

მ უ რ თ ა ზ. საკვირელ კაც ყოფილხარ — მინდიაუ.

ქ ა ვ თ ა რ. მინდი ხხო კაცია.

მ უ რ თ ა ზ. ასეთ კაც ჭერ არ გამოიგონავ.

ქ ა ვ თ ა რ. ფშავის მოღვექსენი სუ მინდის უმიღვრენ..

მ უ რ თ ა ზ. უნდა უმიღვრონ — მაშა!

ქ ა ვ თ ა რ. ერთი მათგანი მინდის დიდათ შხახავს..

მ უ რ თ ა ზ. რომელ?!

ქ ა ვ თ ა რ. დიდი ვაჟია.. ფშაველი..

(ლაგაზ გამოდის. შლის ტაბლას. ხშიად. ღვინო დიდი ღოქით. პატარა ჭიხვის რქები.)

მ უ რ თ ა ზ. შენ არ გსმენია — მინდი?!

მ ი ნ დ ი ა. ერთხელ მამისმენია..

მ უ რ თ ა ზ. თუ გახსონს?!

მ ი ნ დ ი ა. ცოტა.. ცოტა..

მ უ რ თ ა ზ. შაირ ლამაზ იქნების.

ქ ა ვ თ ა რ. ლაგაზამ სუ ზებირ იცის.

მ უ რ თ ა ზ. ლაგაზ. სოქომდე შაირს!

ქ ა ვ თ ა რ. თქვი ლაგაზ!

ლ ა გ ა ზ. რომელ ვთქვო?

ქ ა ვ თ ა რ. მინდიაზე რო უბნობს..

ლ ა გ ა ზ. მინდიაზე ბევრს უბნობს..

ქ ა ვ თ ა რ. აი ის: მინდი რო ყოილებს ნახულობს..

(ლაგაზ ღელავს. მინდია მთვარეს გასცქერის.)

ლ ა გ ა ზ. ყვავილნი ყელგადაგდებით.

დახატულები კალმითა,

„მინდიას გაუმარჯოსო“

ერთხმად ასტეხენ ყიჟინსა,

ხეები ფოთლებს არხევენ,

ბუნება იწყებს ბიბინსა —

და მერე სათითაოთა,

ყველა მოპყვება ტიტინსა:

„მე ვარო ამის წამალი“,

სხვა გაიძახის: „იმისა“.

მინდიაც მოსწყვეტს, თან მიაქვს,

ჭერ ზედ ნამი აქვს დილისა..

(მინდია ყურს უგდებს: თითქო სხვაზე შაირობს ლაგაზ.)

მ უ რ თ ა ზ. ლამაზ უთქომ..

მ ი ნ დ ი ა. კარგ უთქომ..

ქ ა ვ თ ა რ. მინდი შენი სადღეგრძელო!

მ უ რ თ ა ზ. იღხინე მინდი!

(შესვამენ ჭიხვის რქებით ღვინოს)

ქ ა ვ თ ა რ. კიდენ როგორა იტყვის?!

ლ ა გ ა ზ: თურმე ზნედა სჭირთ ყვავილთა;

ოღაშ ეწამლონ სნეულთა,

სიცოცხლით გაფუფუნებულს

არაუ აგდებენ სნეულთა:

საღხინოდ შხახვენ კაცთ ხარგოთ

ძვალხორცთა ჩამორღვეულთა..

მ უ რ თ ა ზ. ლამაზ უთქომ..

მ ი ნ დ ი ა. კარგ უთქომ..

მ უ რ თ ა ზ. ყოილებს ვებრაღვით..

მ ი ნ დ ი ა. ვებრაღვით..

ქ ა ვ თ ა რ. მინდი შენი სადღეგრძელო..

მ უ რ თ ა ზ. იღხინე მინდი!

ქ ა ვ თ ა რ. კიდენ როგორა იტყვის?!

ლ ა გ ა ზ. ყვავილთ ეს ზნე სჭირთ და ხეებს

თურმე მოუვათ ტირილი;

მარტოკა მინდიას ესმის

მათი კვნესა და ჩივილი.

ამისგან მისი ცხოვრება

ძალიან დაცარულია:

მივიდა ზესთან ცულითა,

სოქვა: „უნდა მოვსჭრა ესაო“.

შემოჭრავს ცულსა და ამ ღროს

ხის შემოგნმის კვნესაო:

„ნუ მომკლავ, ჩემო მინდიც,

ნუ დამიბნელებ მზესაო,

უიარაღო რომა ვარ,

მიტომ მიმეტებ ხესაო?..“

დაუღუნდება მკლავები,

შტერად გამხლეუნებს ზეცასა;
სხვა წეს მიმდინარებს — ის უფრო
სტერად ღაიწყებს კანებსა...
მუ რ თ ა ზ. ლამაზ უთქომ..
მ ი ნ დ ი ა. კარგ უთქომ..
მუ რ თ ა ზ. ხეხაც ჰქონია ცრემლი..
მ ი ნ დ ი ა. აქვ ცრემლი..
ქ ა ვ თ ა რ. მისღე შენი სადღეგძელი
მუ რ თ ა ზ. ილზინე მინდი!
ქ ა ვ თ ა რ. კიდევ როგორა იტყვას?!
ლ ა გ ა ზ. სადღარადელი წამოვა,
გერ მოიყოლებს შეშასა,
და რომ ღვედღვედა არ გაჰქრის
ცეცხლი, ანთებს თიფსა,
ან ჩაღას, განსმარ ჭოგრებსა,
თან მიაშველებს წიფას;
თუ საღ ამეღ წიწკრებს იპოვნის,
არც დაწუნებს იმასა...
მუ რ თ ა ზ. ლამაზ უთქომ..
მ ი ნ დ ი ა. კარგ უთქომ..
მუ რ თ ა ზ. გებრალვის ყოველ..
მ ი ნ დ ი ა. მებრ-ლვის ყოველ გაჩენილი..
ქ ა ვ თ ა რ. მინდი შენი სადღეგძელი?
მუ რ თ ა ზ. ილზინე მინდი!
ქ ა ვ თ ა რ. ლაგაზ! ისა თქვი:
ჩიტბზე რო შაირობს..
ლ ა გ ა ზ. ჰო და სთქვი, კვლავ სთხოვს
ბერდია,
გულზე რა ჭირი გჭირია? —
აგერ იმ ჩიტებს ყურს ვუგდებ,
თითო უჩვენა ჩატბზე;
ორნი ფრთებ ჩამოშობილნი
იფნის ქვეშ ისხლენენ სიბელზე.
ერთი მეორეს უამბობს
სიკვდილის ამბავს შვილებზე;
მარცხნით მქლომარე დედა,
მარჯვნისკე ამბის მოსრობელი;
თქვენ მტერს, რომ გულმოკლულადა.
შვილებსა ტირის მშობელი.
ჩიტბებს ეხლა-ღა შესცქერის
ხეხსურთა კრება სრულია;
ჩიტთაგან ერთი იმ დროსა,
თთქო მოხელოდეს რულია,
სიბიდან დაბლა დაეცა
და განუტევა სულია.

რომელი მოკვდა ორთაგან,
ამის გავება რჭულია...
მუ რ თ ა ზ. ლამაზ უთქომ! ლამაზ უთ-
ქომ!
მ ი ნ დ ი ა. კარგ უთქომ! მართალ უთქომ!
მუ რ თ ა ზ. მინდი! ჩიტის გული გქონია..
მ ი ნ დ ი ა. ჩიტის გულით ცოცხალ ვარ..
ქ ა ვ თ ა რ. ვალოცნლოს ჩიტის გული!
მუ რ თ ა ზ. მსრობდეს ჩიტის გული..
(პაუზა. ქოხიდან ისმის ნელი ნანა.)
ქ ა ლ ე ბ ი. და ქვენ თოღო დაი.
შენამ შემგვედებ —
ტბილაღ დაიზინ დაი.
ჟანიშ ქარიშენ —
ვაშკაც გახლ დაი..
(სიმღერა წყდება. პაუზა.)
მუ რ თ ა ზ. მინდი! უცხო კაც
ყოფილსარ...
ქ ა ვ თ ა რ. მინდომ ყველაის ენა იცის..
ლ ა გ ა ზ. მინდი ყოილებს ებაახება..
მ ი ნ დ ი ა. ყოველს განაჩენს ენა აქვ..
მუ რ თ ა ზ. უსულოსაც?!
მ ი ნ დ ი ა. უსულოსაც: ქვას, ხეს.
ყოილს..
მუ რ თ ა ზ. როგორა ზვდები?
მ ი ნ დ ი ა. არ ვიცი.. მიყვარს.. ვხვდები..
ლ ა გ ა ზ. ძოდან მინდი ჭადარს მავხვია..
მ ი ნ დ ი ა. ლამაზი ტანი აქვ..
ქ ა ვ თ ა რ. ჩემ ბიჭსაც მით უყვარს
მინდი..
მ ი ნ დ ი ა. შენი ბიჭი ხვალ აღგეს..
ლ ა გ ა ზ. მორჩება! იტომებს!
ქ ა ვ თ ა რ. შენთან ითამაშებს..
მ ი ნ დ ი ა. ითამაშებს.. ველზე.. ყოილებ-
ში..
(პაუზა. ქოხიდან ისმის ნელი ნანა.)
ქ ა ლ ე ბ ი. დუშმან ბერ გყავ დაი.
საქმეი ბოლო გოქ დაი,
შენ რუმ განიღებ დაი —
ხანჯალს მოგცემ დაი.
მამულს მაუარ —
შემოამაგრ დაი.
დაი დაი —
(პაუზა)
ქ ა ვ თ ა რ. დროა მავისვენოთ..

მინდია. მე გარე დავრჩები.. ღამე
მთვარიანია..
ქავთარ. მურთაზ! შენ ჩემთან
წამოხვალ..
ლაგაზ. მე მინდისთან დავრჩები..
ვარსკვლავებს გამოვკითხავ.
(ქავთარ და მურთაზ მიდიან ქობისკენ)
მინდია. ამაღამ ძილი არ მოვა.
ლაგაზ. რატუ არ მოვა?
მინდია. ვარსკვლავნი სხვანაირ
კრიალებენ..
ლაგაზ. ხედავ?
მინდია. ვხედავ.. ბევრს ვხედავ..
ამაღამ ბევრი ვარსკვლავი მოწყდება..
ლაგაზ. საით გადავარდების?
მინდია. უკუნეთში.. ბუნების უბეში:
საცა იშვა..
(ისმის ძახილი ეზოს ახლო)
ხმა. ქავთარ! ლაგაზ!
ქავთარ! ლაგაზ.
(ლაგაზ წამოხტება — გაემართება. წინ
შემთხვევიან: თორღვაი — ზვიალა —
ნადირა — ლეგაი, მოჭყავთ ნაბადში გახ-
ვეული ქალი: თმები დაშვებული აქვს.
დაასვენებენ ხის ძირას ქვაზე. მინდია
უფრო აიხვევს სახეს: თითქო ავალა.
ქალი თავს წამოყოფს: შეკრთება. თავს
დაუშვებს. ქვის მღუმარება. თორღვაი
ჩურჩულით მიმართავს ლაგაზს.)
თორღვაი. ლაგაზ! ეხლავ სურით
წყალი..
დააღვივინე ქალას.. წყურვალა..
(პაუზა. მინდია განზეა. ლაგაზ მირბის.
თორღვაი ვერ ცნობს მინდიას, მიმართავს
ამხანაგებს.)
თორღვაი. შენ იქით დაღექ — ზვია-
და!
შენ აქეთ ლეგაი!
მე და ნადირა საფართან ვიქნებით..
(გადიან. მინდიას გული რაღაცას ეუბნე-
ბა. მკრთალა. მოდის ლაგაზ სურით.
ქალი სვამს ხარბათ.)
ლაგაზ. ლამარას თმები!
ლამარას თვალები!
გახსოვს ხრამთან?!

(მინდია ჩურჩულით)
მინდია. სსსუუუ.. წადი.. მურთაზმა არ
გაიგოს..
(ლაგაზ მიდის. მინდია ქალს უახლოვდე-
ბა.)
მინდია. ლამარა..
ლამარა. ვინაი ხარ?
მინდია. მოხეტე.. მეოცნებე..
ლამარა. ხმა ნაცნობია..
მინდია. გსმენია..
ლამარა. სად?! არ მახსოვს..
მინდია. დაიღალ ძალიან?!
ლამარა. არ ვიცე.. ვითამ სიზმარია..
მინდია. მზით დახვეწილი თმები..
(ჰკოცნის თმებს კძალივით)
ლამარა. რაი არს?
მინდია. შაძლო ვაჟმა მატაცება?
ლამარა. შაძლო.. შაძლო..
მინდია. იჩო სად იყო? მურთაზ სად
იყო?
ლამარა. საიდან იც იჩო? საიდან იც
მურთაზ?
მინდია. ვხეტილობ ხევი-ხევი.. ვიცო..
ლამარა. იჩო სხოგანა წასულ..
მურთაზ სანადიროთაა წასულ..
(გამოდის მურთაზ. მინდია განზე გაიწევს.
გაფითრდება.)
მურთაზ. ძილ არ მოდის..
ტან ამღვრეთულია..
(ლამარა იცნობს ხმაზე ძმას და იკიე-
ლებს)
ლამარა. მურთაზ!
მურთაზ. ლამარა!
(კვილი ისეთია — რომ თორღვაი და
მისი ამხანაგები წამსავე გაჩნდებიან.)
თორღვაი. ვინ არი?
ზვიალა. ვინ არი?
ლეგაი. ვინ არი?
ნადირა. ვინ არი?
მურთაზ. მურთაზ! იჩოს შვილი!
მურთაზ!
(მურთაზ გაბედულ გადადგამს მათკენ ნა-
ბიჯს. როგორც ნადირი წამსვე ხვდება
ყოველივეს. სახე: რკინის რისხვა. ლამა-
რა გადმოხტება ქვიდან. გადავადებს ნა-

ბაღს. დაუფარდება წინ მურთაზს.)
 ლამარა. ნუ იქმ! ნუ იქმ!
 მურთაზ. ესაა შენი შნო?!
 ლამარა. ნუ მძრახ — მურთაზ!
 მურთაზ. ვაი — შარცხვენავ!
 ვაილლა! ვაილლა! ილლალა!
 ლამარა. ნუ უნობ — მურთაზ აგრე!
 მურთაზ. მაგიტაცეს ქურდულელები?
 თორღვაი. მავიტაც ვაშაყურ!
 მურთაზ. როს იჩო სხოგან იყო!
 როს მურთაზ სხოგან იყო!
 თორღვაი. თუნდაც უოფილიყვენ!
 ზვიადა. არვის გვეშინის!
 ნადირა. ჩვენი რვალი შეუვალია!
 ლეგაი. ჩვენი ხმალი ბასრია!
 მურთაზ. ჩემი გორდაიც მკვეთელია!
 (მურთაზ ნახევრად იძრობს იარაღს. ლამარა იკივლებს. თორღვაიც ნახევრად იძრობს. მისი მეგობარნიც წამოიწვიენ. ამ დროს გამოჩნდება ქავთარ. წამსვე იარაღს დაუშვებენ. ლამარა პირქვეა დამხობილი.)
 ქავთარ. რა ამბავია?!
 მინდია. ცუდი ამბავი!
 (მხოლოდ ესლა იცნობს თორღვაი ხმაზე მინდიას, შეკრთება. რისხვა ემატება.)
 თორღვაი.?!... ?!.
 მურთაზ. ქავთარ! სტუმარ ვარ შენი!
 თემის ადათს ვერ გავტეხ!
 დაიღაც მექცა!
 ვაილლა! ვაილლა! ილლალა!
 ლამარა. ნუ მძრახ მურთაზ!
 ნუ უნობ ცუდს!
 თორღვაი. ქალაი მისია — ვინც მაიტაცებს.
 ლამაზი მისია — ვისაც გაჰყვება.
 მურთაზ. შარცხვენს შენი შნო!
 ვაი ჩემო გვარო!
 ვაი ჩემო შარცხვენავ!!
 ვაილლა! ვაილლა!
 ლამარა. ნუ იქმ ცუდს.. შენაც გაიგებ..
 მურთაზ. სტუმარ ვარ..
 რკინა იხრჩობა..

დაშსცხრეს სისხლი აყეფებული!
 ილლალა!
 თორღვაი. ჩვენ შავსვლებით!
 ზვიადა. შავსვლებით!
 ნადირა. შავსვლებით!
 ლეგაი. შავსვლებით ერთმანეთს!
 მურთაზ. დღეიდან ჩემი ზრახვა მხოლოდ შახვედრა იქნება სისხლიანი.
 ილლალა!..
 (მიმართავს ქავთარს)
 მურთაზ. ქავთარ! მშვიდობით!
 (მურთაზ მოსხლტება ნადირივით და რისხვააყვანილი ეზოდან გვარდება. ლამარა წამოდგება მენადასავით. შეჰკივლებს.)
 ლამარა. მურთაზ! მურთაზ! მურთაზ!
 (დაეცემა ქვაზე კვითინით. ყველანი გაშეშებული დგანან. არ იძვრიან. ქობიდან მოისმის ნელი ნანა. ლაგაზ ჩუმად გამოდის და გოცებით უტკერს იქაურობას.)
 ქალები. დი დი.
 შულო დაი.
 კობტა ჟანი დაი.
 დაიზინ შულო დაი.
 დაი ქენ თოლო დაი.
 შენამ შემგველებ —
 ტბილად დაიზინ დაი.

კამარა მისამე

მოქმედნი:

რაიბულ. თორღვაის მამა.
 თორღვაი.
 ლამარა.
 მზიულა — თორღვაის დაი.
 მინდია.
 ქავთარ.
 თორღვაის მეგობარნი: გიგი.
 მანგია. ზვიადა. ლეგაი.
 ნადირა.
 ბიქები. ხუთი: მათ შორის — ლაგაზ
 ქალები. მომღერლები. დამკვრელები.
 მოცეკვავენი.
 მოამბენი.
 ვაჟა ფშაველია.

დიდი მუხის ქვეშ. მუის ტევრები ხარბად
ესხმიან მწვანეილოვან მღელღოს. ღრეობა.
გაშლილი სუფრა. ჭინვის რქები. საკრა-
ვები. ღრეობა სავსეა ხალხით.

1 ბ ი ჭ ი. ღრეობა! ღრეობა!
2 ბ ი ჭ ი. ქიფი ჭინვებით!
ხ მ ე ბ ი. ქავთარ! ქავთარ! ქავთარ!
ქ ა ვ თ ა რ. ძნელია ხვალის ცოდნა:
ვინ იცის — წავალთ საითა.

მამაპაპური შეხვედრა
ავავსოთ მარტო კაითა.
ვაშაკაცის სადღეგამლოსა
შავსომლით ჭინვის რქაითა.
3 ბ ი ჭ ი. რქები რქები ჭინვების!
4 ბ ი ჭ ი. სავსე რქები ჭინვების!
ხ მ ე ბ ი. ნადირა! ნადირა! ნადირა!
ნ ა დ ი რ ა. აპრილებულ ხანჯართ
ახალისებდე მაჯასა.

ერთი შეძახით იფრენდე
ხევეში ალსა და ქაჯასა.
დასჭრიდე დევსა ბარძაყში
ვერ მიათრევდეს ლაჯასა.
გ ი გ ი. რამდენჯერ დაგიჭრია დევი —
ნადირა!

ნ ა დ ი რ ა. ერთხელ მაღალ ჭიუხზე.
მ ა ნ გ ი ა. მეორეხელ?
ნ ა დ ი რ ა. მეორეხელ? არ მახსოვს.
ქ ა ვ თ ა რ. დევის დაქრა ზვიადას
ჰკითხეთ.

თ ა დ ი ა. ზვიადამ ღამისთევა უფრო
იცის
თუ ღამაზე გოგო ეგულება.

ზ ვ ი ა დ ა. მენაც მათრობდეს ღამაზეთან
ხანდახან ღამის თეგება.
ლურჯაი ხრავდეს ლაგამსა
მსურდეს ვეფხური ტეგება.
ქალი რკინასა ჩამაცომს —
თუ გინდ დეგებსაც შეგება.

ხ მ ე ბ ი. ჰაი-ჰაი! მარჯვეა ზვიადა.

1 ბ ი ჭ ი. ლეგაიც მარჯვეა!
2 ბ ი ჭ ი. ლეგაის შესხმა უყვარს!
ხ მ ე ბ ი. ლეგაი! ლეგაი! ლეგაი!

ლ ე გ ა ი. ღამაში ქალის რხევაი
მარტო მე ვაქო — სხვამ არა.
მზე წამოეხსას მანდილათ

და გაეშალოს კამარა.

ვინ არის რომ არ იცოდეს
თმათაფლა ქისტის ლამარა.
მ ა ნ გ ი ა. ჰაი-ჰაი! შაქრია გულსა.
გ ი გ ი. ვანა მარტო მაგას შეეჭრა?!

3 ბ ი ჭ ი. ლამარა თორღვიმ მაიტაცა.

4 ბ ი ჭ ი. მთვარიან ღამეს მაიტაცა.

5 ბ ი ჭ ი. მაიტაცა! მაიტაცა!

ხ მ ე ბ ი. ჰაი-ჰაი! ბიცი იგი ყოფილა!
ქ ა ვ თ ა რ. ცხენს ხედნა უნდა მალიმალ.
აღერსი ქორფა გოგოსა.
სიმღერა წითელ ნუნუას
ცვარი არ დაიზოგოსა.

1 ბ ი ჭ ი. სიმღერა! სიმღერა!

2 ბ ი ჭ ი. შვიდი გურჯანელნი.

მ ო მ ლ ე რ ა ლ ნ ი. „გუშინ შვიდნი გუ-
რჯანელნი

სანადიროთ წასულიყვენ.

იქ მაეკლათ თეთრი ტახი
ხორცი მეგრავლებინათ.
ესროლა ბერმა ლოხუმმა
ტახი რქით ჩამაეკილა“...

(სიმღერის ბოლოს შემოდის მინდია. ცა-
ლი თვალი ახვეული აქვს. მკრთალია.)

3 ბ ი ჭ ი. მინდია! მინდია!

4 ბ ი ჭ ი. მინდია მოდი.

ქ ა ვ თ ა რ. მინდიას გაუმარჯოს!

მ ი ნ დ ი ა. ლხინსაც გაუმარჯოს თქვენსა!

გ ი გ ი. მინდი! რისადა ხარ დაწუხებულ.

ნ ა დ ი რ ა. შასვი მინდი!

ზ ვ ი ა დ ა. გამხიარულდი მინდი!

1 ბ ი ჭ ი. სთქვი რამ მინდი!

2 ბ ი ჭ ი. გვითხარ რამ მინდი!

მ ი ნ დ ი ა. ერთი ხანია — გაუწყით —

გული არ მაქვის ლაღაღა.

ყოილი არას მაუბნის —

აწი ვიღზინო რაღაღა.

3 ბ ი ჭ ი. შენ სუ ყოილ გაგონდება.

4 ბ ი ჭ ი. სხვას რისად არ ჰფიქრობ?

მ ი ნ დ ი ა. ყოილი ყველაფერია.

ქ ა ვ თ ა რ. ყოილი მოვა —

შენც მოდი გუნებაზე.

მ ი ნ დ ი ა. აიმღერა მწერა ნათელი.

პირი იბრუნა გუნებაში.

სიავე თუ შამეპარა —

ნეტა რით დაითრგუნება?!

გი გ ი. დაითრგუნება. დაითრგუნება.

მ ა ნ გ ი ა. ღვინით დაითრგუნება.

ლ ე გ ა ი. შასვი მინდი —

შასვი მინდი.

ავისრულდეს თუ რაც გინდი.

(შემოდინა: რაიბულ, თორღვაი, ლამარა, მზიულა.)

1 ბ ი ჭ ი. რაიბულ!

2 ბ ი ჭ ი. თორღვაი!

3 ბ ი ჭ ი. ლამარა!

4 ბ ი ჭ ი. მზიულა!

ქ ა ვ თ ა რ. მეგონა არ მოხვიდოდით —

გულზე ვისობდი დანასა.

ლხინში ვინ ნახავს რაიბულ

ვაშკაცსა შენისთანასა.

(დასხდებიან. რაიბულ ნამდვილი ვაშკა-

ცი. მალღი. არწივის ცხვირი. რუსი თვა-

ლები ოღნავ ცისფერი ელვარებით. მზი-

ულა — შავგვრემანი. სუფთა პროფილი.

მწვანე თვლები. მინდია მარტო ლამარას

უცქერს შემკრთალო.)

ზ ვ ი ა დ ა. გაჩაღდეს ლხინი!

ნ ა დ ი რ ა. აუვოდეს ღრეობა!

გ ი გ ი. ჭიხვის რქები!

ქ ა ვ თ ა რ. ცხენს ხედნა უნდა მალიმალ.

აღერსი ქორფა გოგოსა.

სიმღერა წითელ ნუნუას

ცვარი არ დაიზოგოსა.

1 ბ ი ჭ ი. სიმღერა! სიმღერა!

2 ბ ი ჭ ი. ვისია ქალი ლამაზი.

მ ო მ ღ ე რ ა ღ ნ ი. „ვისია ვისია ქალი

ლამაზი ვისია..

ჩვენია ჩვენია ქალი ლამაზი ჩვენია“...

3 ბ ი ჭ ი. შესხმა! ხოტბა!

4 ბ ი ჭ ი. ხოტბა ლამაზი ქალისა!

ხ მ ე ბ ი. გიგი! გიგი! გიგი!

გი გ ი. თუ რო ტყუილ ვთქო — ვირის-

ხო:

ბარმა მიმიღოს მთამ არა.

ალი ვნახოდი წითლანე

შიშველ პერანგის ამარა.

ვაქებ თორღვაის მკლავებსა —

მაუტაცნია ლამარა.

ქ ა ვ თ ა რ. ჰაი-ჰაი გიგი!

ზ ვ ი ა დ ა. მართალ თქვი გიგი!

მ ა ნ გ ი ა. მარჯვედ იტყოდ გიგი!

1 ბ ი ჭ ი. შესხმას როკვაც უნდა!

ქ ა ვ თ ა რ. ცხენს — ხედნა. გოგოს —

აღერსი.

სიმღერა — ქარვის ღვინოსა.

სამივეს როკვა შაშფერის —

კაცმარო მაილხინოსა..

2 ბ ი ჭ ი. როკვა. როკვა.

3 ბ ი ჭ ი. სამაია. სამაია.

4 ბ ი ჭ ი. როკვა სამაია.

ქ ა ვ თ ა რ. აბა დაიწყეთ.

ხ მ ე ბ ი. ლამარაც! ლამარაც! ლამარაც!

(ცეკვავენ ხუთნი ქალნი. მათ შორის ლა-

მარა მეხუთეა. უკრავენ „სამაიას“. მინ-

დია გაგიჟებით უცქერს. ოთხნი შეჩერ-

დებიან. ცეკვავს მარტო ლამარა. მინდია

უახლოვდება შეშლილივით. უეცრად წა-

ძრობს საკრავს და მთელს სახეს ლამა-

რას მიუშვებს. ლამარა იცნობს. იკვი-

რებს. მინდია შესძახებს — თითქო თავის

თავს თორღვაის ადარებსო. ქალები ხელ-

ში აიყვანენ გულწასულ ლამარას და კუ-

თხეში დაასვენებენ.)

მ ი ნ დ ი ა. გაახუროდით ხმიები

ფანდურისა და დაირის.

ვისაც უნახავს კვლავ ნახოს

თვალეები მინდოლაურის.

(კიდევ უფრო გამოწვევით უმზერს ლა-

მარას. თორღვაი გადმოიჭრება. ხელი

ხმალის ტარზე აქვს. სიჩუმე.)

თ ო რ ღ ვ ა ი. მინდია!

მ ი ნ დ ი ა. თორღვაი!

თ ო რ ღ ვ ა ი. გაგიჟდი?!

მ ი ნ დ ი ა. კაცის მახსია მეც ხორცი.

კაცის მიღვია პირია.

ლამაზმა მეც რო დამისროს —

განა რა გასაკვირია.

(თორღვაი აპირებს ხმალის ამოღებას)

თ ო რ ღ ვ ა ი. შე..

(ამ დროს მოსხლტება რაიბულ და შეუ-

ტევს შვილს)

რ ა ი ბ უ ლ. მე ჭერ არ ვიცი ცდუნება

ჩემი დაშნა და ფარისა.

სახელ მიჭვიან რაიბულ

მინდოდაურის გვარისა.
 თორღვაი. მამავი
 რაიბულ. მზით არის გახელებული,
 ყოველი სისბლის წვეთია.
 დედალი ვეფხი გორდათ
 მეტრუამდე გამიკვეთია.
 თორღვაი. ცეცხლია ჩემი კუნთებიც
 ისე ვით შქვია თორღვაი.
 რაიბულ. მინდიაც ჩემი შვილია.
 აქ არა გარგებს ბორგავი.
 (ამ სიტყვებზე მინდიას ცრემლები წა-
 მოუვა. იწმინდავს ცრემლებს სახელოთი.
 რაიბულ ხელს მოხვევს და გაიყვანს. თო-
 რღვაი უკან ბრუნდება. უახლოვდება ლა-
 მარას, ლამარა რაღაცას ჰბოდავს.)
 ლამარა. ის... ის... შენ... შენ...
 თორღვაი. თვალმაქცია... მოჩვენებაა..
 ლამარა. გული მიწუხს.
 თორღვაი. წავიდეთ.
 (თორღვაისა და მზიულას გაჰყავთ ლამა-
 რა)
 1 ბიჭი. აი სერიო.
 2 ბიჭი. მინდიასაც შეყვარებია.
 3 ბიჭი. გახსოვს სრამის პირას?!
 4 ბიჭი. თურმე თორღვაი ყოფილა.
 ბიჭები. ჰა-ჰა-ჰა-ჰა-ჰა.
 ქალები. რას იცინით?!
 მანგია. ლხინს სიცილი ამშვენებს..
 1 ბიჭი. ღრეობა! ღრეობა!
 2 ბიჭი. ქეიფი ჭიხვებით!
 ხმები. მანგია! მანგია! მანგია!
 მანგია. ამთავად საწყალ მინდიას
 ბედი წასული ჰქონია.
 რომ აიღეწა ლამარაც
 მისთვის ატირდა მგონია,
 ჭიხვის რქა იყოს ავსილი —
 ნაღვლი რა მოსაგონია.
 3 ბიჭი. აი სიტყვა.
 4 ბიჭი. აი ქეიფი.
 ნადირა. აი ლხინი.
 (შემოვარდება ლაგაზ)
 ლაგაზ. ვაჟა მოდის. ვაჟა.
 (შემოდის ვაჟა. წამოდგებიან)
 ყველა. ვაჟაუ! ვაჟაუ! ვაჟაუ!
 ვაჟა. სიმარტე ხევსურთ!

ყველა. ფშავსაც სიმარტე!
 ვაჟა. ფშავ. ხევსურ. თუშ.
 კახ. ქართ. იმერ.
 გურ. მეგრ. სოან.
 შვილნია საქართველოს!
 სიმარტე ყველას!
 ყველა. შვილნია საქართველოს!
 სიმარტე ყველას!
 (დასხდებიან)
 ქავთარ. ზვიად! შესახვედრი!
 ვაჟაური!
 ზვიად. მენაც გაჰმკვეთა ვაშკაცო
 ჩარგაღელ გოგოს ცქერამა.
 ბიჭთან უნებურ წამკიდის
 მაღალმა ყირმიზ ყელამა.
 ხმაოლანხმალ მაჰვეკალ თორღვაი
 აღარ მიმიღოს კერამა.
 ხმები. ჰაი. ჰაი. ჰაი.
 ზვიად. გავიჭერ მინდორს ნადირი
 თხემნი გარდავლელ მთისანი.
 ჩანჩქერს თავზედან გამოსჩან
 ნაყარნი მაღალ რქისანი.
 ირემი დაცვოდ საბრალო
 წვეთნი ისხმიან მზისანი.
 ხმები. ჰაი. ჰაი. ჰაი.
 ზვიად. რა ვიცოდ თუ რო გონქაის
 მფარველ ყოფილა გივარგი.
 დატეხილ რქების ტოტებზე
 სანთელ ყოილად მივარგო.
 რად მინდა სოფლად ყიალი
 თუ კაცი აღარ ვივარგი.
 ხმები. ჰაი. ჰაი. ჰაი.
 ზვიად. შენ ჩემო მთაო ნისლოან
 ვაჰმე რო გავხდი საშარო.
 ქართველ მიქვიან სახელი
 ხახმატო ცუდსა მაშორე.
 დედავ იგულვე მუღამუჰამ
 მფარველად ჩემთვის ლაშარი.
 ხმები. ჰაი. ჰაი. ჰაი.
 ზვიად. მენაც მიწოვავ ძუძუი
 ფშავის იტყვიან მწიფისა
 ხარ იყო ნაიალაღარ
 ბულრაობს რქენა იცისა.
 ვზეღვიდე რქებით ნახნავებს
 სამშობლოვ შენი მიწისა.

ხ მ ე ბ ი. შაი. შაი. შაი.
 (ქავთარ მიართმევს ვაჟს ჭიხვს)
 ქ ა ვ თ ა რ. დაგვლოცე ვაჟავ!
 1 ბ ი ჭ ი. შაირი გვითხარ!
 2 ბ ი ჭ ი. შაირი გვითხარ!
 ვ ა ჟ ა. ჩემი მეგობარი გეტყვით.
 3 ბ ი ჭ ი. ვინა?
 ვ ა ჟ ა. ლაგაზ.
 ლ ა გ ა ზ. მე აქ ვერ ვიტყვ.
 4 ბ ი ჭ ი. შენა სთქვი ვაჟა.
 ყ ვ ე ლ ა. ვაჟაუ. ვაჟაუ. ვაჟაუ.
 ვ ა ჟ ა. რომელ ვთქვა!
 ლ ა გ ა ზ. ფშავლის წერილი დედას.
 ვ ა ჟ ა. გულ-მკერდიც აგიყოვდება,
 დედაო, ია-ვარდიოა, —
 თვალებს ნუ ითხრი ცრემლითა,
 გულს ნუ ისერავ დარდიოა.
 ვინც დავიჭერნით, — გამოვჩიოთ,
 კიდევ ცოცხლები დავჩიოთა.
 ხვალ ისევ ომში გვიწვევენ,
 გაკვირვებულნი გარჯითა.
 თამარ დედოფლის ბარტყების
 გულოვანობით, მაჭითა.
 ვცდილობთ, რომ საქართველოსა
 ვუშველოთ ჩვენი ხარჯითა.
 სამშობლოს ბედნიერება
 არ გვსურს ვიყიდოთ ვალითა,
 ნაღდს ვაძლევთ ჭანს და სიცოცხლეს, —
 ნამუსი დავიცავითა..
 რუსეთში მყოფი ვნატრულობ
 სამშობლო ვნახო თვალითა,
 ერთი რამ უნდა გავუწყუო,
 გაკვირვებულვართ ამითა:
 როცა ომი გვაქვს ქართველის ჭარს,
 ნათელი გვიძღვის ღამითა;
 კაცი-რამ ლურჯ-ცხენიანი,
 ამოღებულის ხმალითა,
 მაღლიდან თავზე დაგვბრუნავს
 ტურფა სახით და ტანითა.
 სახე აქვს შავად მოცული
 მას დიდის კაემანითა.
 ეს ჩვენი ჩუმი მფარველი
 ლაშარის ჭვარად ვსცანითა..“
 ყ ვ ე ლ ა. ვაჟაუ. ვაჟაუ. ვაჟაუ.
 ვ ა ჟ ა. „როცა მისწყდება თოფის ხმა

და ზარბაზნების გრიალი,
 გრძობები დამიყურდება,
 არ მესმის ბრძოლის ზრიალი,
 ფიქრით შინა ვარ... საჩიჩის
 კბილების მესმის წყრიალი.
 გიციქერ, მატყლსა სჩიჩ, ფარტენას
 ცრემლი გისველებს ტიალი..
 ეგ ხო ჩემ საჩიხედ გინდა...
 ნაკურთხი დედის ცრემლითა —
 არ გაიჭრება მანვილით,
 არ დაიწვევა ცეცხლითა...
 რა დიდი ღამე გასულა.
 შენ კი სძილ-ფხიზლობ კერაზე.
 ეგ შენი გლოვა უფალმა,
 ვთხოვ, შავიცვალოს მღერაზე.
 მშვიდობით... დაჰკრეს საყვირსა.
 კელავ მეძახიან ბრძოლაზე:
 საჩხუბრად, სისხლის საღვრელად
 თოფის, ზარბაზნის სროლაზე...
 მხნედ მივალ ვერვინ დაგცინებს
 ლაჩარის შვილის ყოლაზე..“
 ყ ვ ე ლ ა. ვაჟაუ.. ვაჟაუ.. ვაჟაუ..
 ვაჟაუ.. ვაჟაუ.. ვაჟაუ..
 ბ ი ჭ ე ბ ი. შენ კი გენაცვალეთ თქმაშია..
 ლ ა გ ა ზ. მეც გენაცვალე თქმაშია..
 (ლაგაზ მუხლებზე ეხვევა ვაჟას. ვაჟა აი-
 ტაცებს ლაგაზს ხელში და ჰკოცნის.)
 ქ ა ვ თ ა რ. როცა ვაჟასათვის... როცა...
 ხმალის როცა...
 ხ მ ე ბ ი. ხმალის როცა.. ხმალის როცა..
 (იწყება ცეკვა. უკრავს საზანდარი: არ
 ჩანს. გამოდის ხუთი მოცეკვავე. ერთი
 პირიდან მიცეკვავენ მეორე პირზე. რი-
 გობით. მწყრივით. ხმლებამოღებულნი,
 გაივლიან თუ არა ერთ გავლას — მოლ-
 ხინეთ აეფარებიან. როცა მეხუთე მივა
 ბოლოში — უეცრად შემოვარდებიან მო-
 ამბენი კივილით.)
 მ ო ა მ ბ ე ნ ი. ქისტები! ქისტები! ქისტე-
 ბი!
 ქისტები თავს დაესხენ სოფლებს!
 (ამ ძახილზე მასხა ატორტმანდება. ამო-
 ფარებულნი კვლავ გამოვარდებიან გაში-
 შვლებული ხმლებით.)
 ყ ვ ე ლ ა. ხმალი! ხმალი! ხმალი!

კამარა მეოთხე

მოკმედი:

ლამარა.

მზიულა.

მაია.

რაიბულ.

თორღვაი.

მინდია.

ქავთარ.

მურთაზ.

ლაგაზ.

მთის კალთა. გვერდით ხევი: „დაგილის დედა“. მზის დასრა. დიდი მუხები.

მაია. შენი თვალები ხვლიკის ფერია — ლამარა:

ცხელ ქვიშაზე მზეს რო ეფიცებო.

მზიულა. შენ თვალებს ხანდახან ნისლი გადაუვლის:

მაშინ შენი თვალები ლურჯდებიან — ლამარა

მაია. რისადაა შენი მზერა ამღვრეულ?!
მზიულა. რისადაა შენი მზერა ნადვლიან?!
ლამარა. არ ვიცე..

მაია. შენი თმები ღობილია — ლამარა:

ვით მოლი დილაით დანამული.

მზიულა. მზის ტვერი უფროა მაშინ მეწამულ — როცა შენ თმებს ესხურებინ: ლამარა.

მაია. შვიდ ნაწნავს ჩამაუშვებს ჩემი ხელი შენ მკერდზე:

ჩემი თითები ჰკრთიან გახარებით.

მზიულა. დღეს რო თმებს გიწნავდი — ლამარა:

ჩემ თითებს სევდა დაენთის.

მაია. რისად ხარ ლაწუხებულ?
მზიულა. რისად ხარ მოწყენილ?
ლამარა. არ ვიცე..

მაია. მზის დახედნებისას

ხის ძირას რო გაივლი — ლამარა:

თითქო წყაროს ტანი იყო მაშინ..

მზიულა. წყაროს ტანს შენსას მეწამული ნაკადულები ავსებენ.

მაია. რისად ხარ მოხსლეთილ?
მზიულა. რისად ხარ მოკვეთილ?

ლამარა. არ ვიცე..
მაია. შენი ტანი გვისაგან არს ნაკვეთი თეთრისგან.

მზიულა. დედაი სტავრას გიქსოვს აბრაშუმისას.

ლამარა. არა მსურს..
მაია. შენი ტერფები კოცნაა მოლისათვის.

მზიულა. თორღვაი ქოშებს მაგიტანს ოქრომკერდით აჭარგულს.

ლამარა. არა მსურს..
მაია. გუნება თუ შეგეცვალა — ლამარა!

მზიულა. გუნება თუ გადაგიბრუნდა — ლამარა!

ლამარა. შამეცვალა.. გადამიბრუნდა..
მაია. რაია შენს თავს — ლამარა?!

მზიულა. რაი მაგივიდა — ლამარა?!

ლამარა. თოლები ამღვრეულა სისხლით.

თმები შადებულა სისხლით.

ტანი ამავლებულა სისხლის წყაროში.

ტერფები აწითლულა სისხლიან მოღზე.

მაია. ლამარა! რასა თქოდ?!
მზიულა. ლამარა! რასა იტყე?!
ლამარა. მურთაზ არბევს ხევსურთ.

თორღვაი არბევს ქსტებს.

მაია. ლამარა!
მზიულა. ლამარა!

ლამარა. გულ გაჰკვეთის ორად..
სულ არივს..

მაია. გული გამთელდების..
მზიულა. სული დანელდების..

ლამარა. ჩემ მიწამ არ მიმიღოს.

თქვენ მიწა სნა.

მაია. ჩვენი მიწა ვითვისებდეს.

მზიულა. ჩვენი მიწა მკერდს გადაგაშლიდეს.

ლამარა. ქისტო გაშაულა..
ხევსურეთ გაღუშულა..

მაია. ჩვენი ღედული ღობილია:
რძიან ძუძუებს გაწოვებს..

მზიულა. ჩვენი მამული კეთილია:
ყოილებ გასუნთქებს..
მაია. გათრობდეს სუნელით!

მზიულა. გავსებდეს სურვებით!
 მათა. აგიყოვებდეს ფიქრებს!
 მზიულა. დაგიყანებდეს ნდომებს!
 ღამარა. სურვაი აირივნეს! ფიქრი გაცუღდის!
 მათა. დედულ შაითვისებ ჩვენსას.
 მზიულა. მამულ შაგითვისებს ჩვენი.
 ღამარა. გუნება შამეცვალა.
 მათა. წაგიყვანთ „ადგილის დედასთან“.
 მზიულა. „ადგილის დედაი“ გულში ჩაიბუტებს.
 ღამარა. თქვენ „ადგილის დედაი“ სხოა: უცხო..
 მათა. მაგიაღერებს..
 მზიულა. დაგატკობს..
 ღამარა. მათა! დაი ხარ ჩემი!
 მზიულა! დაი ხარ ჩემი!
 მათა. ჩვენი დაი ხარ — ღამარა!
 მზიულა. ჩვენი სძალი ხარ — ღამარა!
 ღამარა. ვიქნე თქვენ დაი! ვიქნე თქვენ! სძალ!
 წავიდეთ „ადგილის დედასთან“!
 მათა. იქ ირმის რქებია რტონაყარი.
 მზიულა. ირმის რქებზე სანთელ ავანოლოდით!
 მათა. იქ დიდი მუხაა სქელფოთლიანი.
 მზიულა. მუხის ფოთოლს შუბლზე გააიბისვამთ.
 მათა. იქ წყაროა წვივის-სიმსხო.
 მზიულა. წყაროს ნაკადით თმებს დაგისველებთ.
 მათა. იქ ხარობს ოღენა.
 იქ ყოის ოღენა.
 მზიულა. ოღენას გავსრესთ: სუნნელი-სათვის.
 ოღელას დავწავთ: სუნნელისათვის.
 მათა. ტერფებზე წავისვამთ.
 მზიულა. ფეხებს დაგირბილებთ.
 ღამარა. მათა! მზიულა!
 თქვენი სძალ ვარ! თქვენი დაი ვარ!
 წავიდეთ „ადგილის დედასთან“..
 მათა. წავიდეთ..
 მზიულა. წავიდეთ.. წავიდეთ..
 (მიდიან სიღრმეში „ადგილის დედისა-

კენ“.
 მარჯვნივ შემოდის რაიბულ. მარცხნივ — მინდია: თვალი აღარ აქვს ახვეული.)
 რაიბულ. მინდი!
 მინდია. რაიბულ!
 რაიბულ. რისად გაქვ სახე განაცრებულ?
 მინდია. არეულ ვარ.
 რაიბულ. ღამარაც აირა.
 მინდია. რა მათუვიდა?
 რაიბულ. არ ვიცი. შემოიღეს ჭგავ.
 მინდია. სადაა ღამარა?
 რაიბულ. აქეთვე წამოვიდა.
 მინდია. მარტო?
 რაიბულ. მათა წამაჰყვა.. მზიულაც წამაჰყვა..
 მინდია. ნეტავ საით იქნება?!
 რაიბულ. „ადგილის დედასთან“ თუ წაიყვანეს..
 მინდია. რისად?
 რაიბულ. „ადგილის დედა“ დააცხრობს.
 მინდია. დააცხრობს.. დააცხრობს..
 რაიბულ. შენცა დააცხრობდი — მინდი.
 გულმხილველ ხარ..
 მინდია. უძლო ვარ ამ ხან..
 რაიბულ. სახე განაცრებულ გაქვ..
 მინდია. დამკოფრება სული..
 ამრევია გუნება..
 ვარსკლავ უნდო განდის..
 ყოილ დარხმდის..
 ბალახ არას მეტყოდის..
 რაიბულ. შენ ღამარა გაწვალებს—მინდი.
 მინდია. მაწვალებს.
 რაიბულ. როდის წაგერთო ძალა?
 მინდია. არ მახლობს..
 რაიბულ. მინც?
 მინდია. პირველხან მგონი ქავთართან — ღამარა რო მაიტაცეს.
 რაიბულ. შემდეგ?
 მინდია. ღრეობაში.. როცა გავხედდი..
 რაიბულ. ცოდნა თუ მითლათ დაჰკარგე!

მინდია. არა, დრო და დრო იხვე მო-
დის.

რაიბულ. შენ ლამარა გაწვალებს —
მინდი..

მინდია. მაწვალებს.. მაწვალებს..
(მოსიმის ძახილი)

ხმა. რაიბულ! რაიბულ! რაიბულ!

რაიბულ. ქავთარის ხმას ზგავ.

კიდენ თუ ჩამაეშვენ ქისტები!

მინდია. არ აქვ ბოლო..

რაიბულ. ცული დაგვმართის..

მინდია. რა ეშველება?!

რაიბულ. ავია სიყვარულ..

მინდია. თუ სილამაზე?!

რაიბულ. ორნივე..

მინდი! გამთელდი! საჭიროა!

(რაიბულ მიდის)

მინდი. უსახელო! მალალო!

რისად მამცილდი?! რისად დამტოვე?!

რისად დამაგდე ვით წისქვილი

სათავეგადადებული?!

რისად დამცალე ვით ამამშრალი წყარო

კლდეების?!

რისად ამიმღვრიე მწერა ნათელი?!

რისად დამიბანდე გული უცხო

სურვებით?!

მოვედ ჩემთან — ვით დედა შეილთან.

მოვედ ჩემთან დედაი —

და ძუძუს ნუ დამაკლებ!

გავსხნი გულს ვით წყურვალ თასს:

ჩაეშვი გულში ვით ყვავილოვანი

ნაკადული..

ნუ იქნებ მტერფავი ჩემი!

ამიქარვე გული

ამიხილე თვალი!

ვიყო კვლავ შენი მსახური!

(ბრუნდება: ლამარა, მიაი, მზიულა.)

მიაი. მინდი!

მზიულა. მინდი!

მინდია. ლამარა!

ლამარა. აქ რაი გინდებს!

მინდია. შენი ხილვა..

მიაი. ლამარა „ადგილის დედა“ იხილა.

მზიულა. ლამარა „ადგილის დედა“

გულში ჩაიკრა..

ლამარა. აქ რაი გინდების?

მინდია. შენი ხილვა!

(მიაი და მზიულა შეკრთებიან)

მიაი. შენი საბმური სადაა — ლამარა?!

მზიულა. ლაფნის საბმური —

წყაროს თავზედან რო გაგეკეთეთ?!

ლამარა. არ ვიც. თუ დეიკარგა..

მიაი. არა. არა.. ცუდია..

მზიულა. ნუმც იქნების!

ლამარა. ცუდ ნიშან თუა...

(მიაი და მზიულა გარბიან)

მიაი. გავექცეთ!

მზიულა. მოვნახო!

(პაუზა)

ლამარა. აქ რაი გინდების?

მინდია. შენი ხილვა..

ლამარა. როგორც მაშინ..

მინდია. როგორც მაშინ — ხრამის

პირას..

ლამარა. სურვაი დიდი გაქვ?

მინდია. უფრო მეტი ვიდრე მაშინ..

ლამარა. რისად არ მამიტაც?

მინდია. ძალა მამიტაცე..

(ლამარა შეკრთება. საჯლომ ქვზე მიქ-

დება.)

ლამარა. ეხლა რაი გინდების?

მინდია. შენი ხილვა?!

ლამარა. მარტო ხილვა?!

მინდია. შენ თორღვაისი ხარ..

მე რტომოკვეთილ ვარ..

ლამარა. გულ.. ორად ჭეთქს..

ამოხეთქას აპირებს..

მინდია. აშლილ ხარ — ლამარა!

ლამარა. ჭირი მაქვ უკურნებელ..

მინდია. შენთვის ელოცულობ მიწას

ლამარა. ჩემთვის?!

მინდია. რომ ახალისდე ვით მთის ნა-

კადული.

ლამარა. მისანს გიხმობენ — მინდი..

მინდია. არის ბაღანი..

დიდფურცლოვანი..

ათას წელში ერთხელ აყოვდება..

ერთს ნაყოფს გამაილებს..

მწიფე ნაყოფი გასკლების —

სუნნელი უცხო გამოსდინდება..

ვეძებ მის ღეროს..
 ვეძებ მის ფურცელს..
 ვეძებ მის სუნუნელს..
 რომ დააღბოს შენი ურვა..
 რომ შაანელოს შენი ნაღველი..
 რომ იყო მზეგებელ..
 ლამარა ვარ ნახავ..
 ათას წელში ერთხელ აყოფდება..
 მინდია ლამარაც ათას წელში ერთხელ იბადება..
 გუმან მაქვ.. ვნახავ..
 ლამარა მინდი მინდი
 შენი სიტყვა ტკბილია.
 მინდია მზის დახედნებისას —
 როცა მზე არეს დაჰკაფავს —
 სოროდან გლინვით მოსრილობს გველი
 მეწამული..
 ნაყარ რქას მიწის ბელტს აუქნევს..
 ხახას გააღებს.. მზეს შაუშვერს —
 თითქო წყურვალი..
 მივა შავ ქვასთან..
 ქვას ამოაგდებს პირიდან:
 მზის სხივზე შეათამაშებს
 და ქვაზე დააგდებს..
 ხუთოს ეძახიან:
 ის მზის თვალია — ჯადოთი სავსე..
 ველი მზის დახედნებას..
 ველი მეწამულ გველს..
 ვეძებ ხუთოს.
 ვეძებ მზისთვალს..
 მოგიტანდე.. გადაგისომდე..
 თვალებზე გადაგავებდე..
 შუბლს გაგიგრილებდე..
 თმებს დაგივილავდე..
 რომ გაჭკრეს შენი წუნილი..
 რომ ახდეს შენი სურვა..
 ლამარა მინდი შენი სიტყვა ტკბილია..
 მინდია უფრო ტკბილია შენი ხილვა..
 ლამარა მზეი სისხლით თვრება..
 მინდია ხუთო მზის სისხლია..
 ლამარა სუ სისხლი.. ყოლგან სისხლი..
 (ლამარა ისევ მოეშვება: თითქო გული წაუვილა.)

მინდია ლამარა! ლამარა!
 ლამარა გულ! გულ!
 ორად ფეთქს.. ამოვარდნას აპირებს..
 (ჩნდება თორღვაი.. ლამარას სიტყვები
 ესმის. დაიკლავება გველნაკბენივით.)
 თორღვაი. ამ მოხეტესათვის თუ ფეთქს?!
 ლამარა თორღვაი კიდენ ავი სიტყვა?
 (თორღვაი ეხლა მინდიას მიმართავს)
 თორღვაი იქნებ შენთვის აპირებს
 ამოვარდნას — ლამარას გული?!
 მინდია ნუ უზნობ თორღვაი ცუდს!
 თორღვაი ცუდი ხარ! გლახა ხარ!
 მინდია გლახ ვიყო ცუდ არა ვარ!
 თორღვაი როგორ ჰბედავ?!
 მინდია რას?
 თორღვაი შენ იცი: რას!
 მინდია გული თავისით იქცევა!
 თორღვაი მე ვუბძანებ!
 ლამარა არ დაგემორჩილოს..
 თორღვაი შენც მაგას იტყოდ?!
 ლამარა ფიცხელ ხარ.. მაიეც გონი..
 თორღვაი ჩემი გონი ჩემი სისხლია..
 მინდია შაანელბდი სისხლსა..
 თორღვაი სისხლი შანელდის — ვაშკაც გაჭკრეს..
 ლამარა სუ სისხლი.. ყოლგან სისხლი..
 თორღვაი როცა მე ვიბადებოდ —
 მზე სისხლიან იყო..
 ლამარა სისხლით მღებავ მე — თორღვაი..
 თორღვაი ჩემი სიყვარულ სისხლია..
 ხმაღზე ვლოკავ მას.
 მინდია კეთილ არ დაგაყრის..
 თორღვაი შენ კიდენ როშავ?!
 (შემოდინან: რაიბულ და ქავთარ)
 რაიბულ შენ კიდენ ყვირი?!
 თორღვაი სისხლ მიშრობს ეს გლახა..
 (უთითებს მინდიაზე)
 რაიბულ რისად უნობ ცუდ სიტყვას?!
 ქავთარ თორღვაი! არ გეკადრების..
 თორღვაი დაკოდილ ნადირს ეკადრების..

რ ა ი ბ უ ლ. დაშვიდდი..
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ძარღვი მქონდეს დაკუთებულ?
 რ ა ი ბ უ ლ. რბევა მატულობს..
 ქ ა ვ თ ა რ. უკეთურება იზღება..
 თ ო რ ღ ვ ა ი. იმატოს! იზარდოს!
 რ ა ი ბ უ ლ. რას ამბობ — თორღვაი?
 ქ ა ვ თ ა რ. რა გემართება?
 (შემოვარდებიან მათა და მზიულა. მოაქვთ ლაფნის საბმური.)
 მ ა ი ა. აი შენი საბმური — ლამარა!
 მ ზ ი უ ლ ა. შენი ლაფნის საბმური..
 (შემოართყამენ წელზე)
 მ ა ი ა. დიდ მუხასთან ვნახეთ..
 მ ზ ი უ ლ ა. „ადგილის დედა“ არ გაგირისხდება..
 ლ ა მ ა რ ა. რისხვა სხოგანაცაა..
 მ ა ი ა. წამოდი ყოიღების საკრფავად..
 მ ზ ი უ ლ ა. ყოიღებ გელიან — ლამარა..
 ლ ა მ ა რ ა. ყოიღებშიაც სისხლია..
 მ ა ი ა. წავიდეთ!
 მ ზ ი უ ლ ა. წავიდეთ! წავიდეთ!
 ლ ა მ ა რ ა. წავიდეთ! მინდიაც წამავიდეს!
 (თორღვის რისხვა აიყვანს)
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ლამარა!
 ლ ა მ ა რ ა. კიდენ შური! კიდენ იქვი!
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ლამარა!
 ლ ა მ ა რ ა. შენ მამიტაც..
 სისხლს რისად აშურებებ?
 (მაია, მზიულა, ლამარა და მინდია გადიან).
 რ ა ი ბ უ ლ. რას შლევობ?
 ქ ა ვ თ ა რ. რა გემართება?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. მზე ირევა..
 ქ ის ტ ი მოღის..
 ი ჩ ო რ ის ხდება..
 მ უ რ თ ა ზ ი ქ ა დ ის ..
 ნ ა დ ი რ ა მ ა ჭ კ ლ ე ს ..
 ლ ა მ ა რ ა ა შ ლ ი ლ ი ა ..
 მინდია ჩემულობს..
 თ ო რ ღ ვ ა ი გ ა ვ რ ღ ნ ი ლ ა ..
 რ ა ი ბ უ ლ. როგორ?
 ქ ა ვ თ ა რ. შენ გავარღნილ ხარ?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. როგორც ნადირი თოფნაკრავი..

რ ა ი ბ უ ლ. შენ?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვერვის ვეკარებ..
 ე რ ვ ი ნ მ ი თ ე ბ ე ს ..
 ს უ გ ა ნ ზ ე და გ ა ნ ზ ე ..
 გ უ ლ დ ი ლ ო ბ ს ..
 რ ის ხ ვ ა გ ო რ ღ ე ბ ა ..
 ხ მ ა ლ ი ლ ე ს ე ბ ა ..
 მ ა ჯ ა ე ლ ის ..
 რ ა ი ბ უ ლ. გონს მოდი!
 ქ ა ვ თ ა რ. სისხლი შეანეღ!
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვიქვე მუხლმოკვეცილ!
 გ ა ვ ხ ლ ე მ კ ლ ა ვ ა ც ა უ ლ ე ბ უ ლ !
 რ ა ი ბ უ ლ. ხალხი ირბევა..
 თ ო რ ღ ვ ა ი. მოკლული მეგობარი?
 ქ ა ვ თ ა რ. თემი ილუბება..
 თ ო რ ღ ვ ა ი. დაილუბოს..
 რ ა ი ბ უ ლ. თორღვაი!
 ქ ა ვ თ ა რ. შაიშალე?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. დაილუბოს! დაილუბოს!
 ო ლ ო ნ დ ვ ი ქ ე ნ შ ა უ რ ი გ ე ბ ე ლ : ს ი ვ დ ი ლ ა მ დ ე !
 რ ა ი ბ უ ლ. თემის გარე სიცოცხლე არაა..
 ქ ა ვ თ ა რ. თემის გარე არც სიცვილია..
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვიქვე გარეშე თემისა..
 რ ა ი ბ უ ლ. როგორც მხეცე?
 ქ ა ვ თ ა რ. როგორც ნადირ?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. როგორც მხეცე! როგორც ნადირ!
 რ ა ი ბ უ ლ. რას შლევობ?
 ქ ა ვ თ ა რ. თუ გაგიჟდი?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვიყო შლევგ! ვიყო გიჟ!
 ო ლ ო ნ დ დ ა ვ ტ კ ვ ი რ ო ნ ა დ ი რ ა ს მ კ ვ ლ ე ლ ის ძ ვ ა ლ ი :
 რ ო გ ო რ ც ტ კ ვ ე რ ს ხ ა რ ი ა ხ ა ლ ა ლ ე რ დ ს ი ა ლ ა ლ ზ ე ..
 რ ა ი ბ უ ლ. დაჰკარგე სხოვა გვარის?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ჩემი გვარი სისხლია მარტო!
 ქ ა ვ თ ა რ. დაჰკარგე გონი თემის?
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ჩემი გონი გორდაა გველის სპირტული..
 რ ა ი ბ უ ლ. დასცხრი თორღვაი!
 ქ ა ვ თ ა რ. შენეღდი თორღვაი!
 (შემოვარდება ლაგაზ)

ლაგაზ. იქისკე რალაც რეულობაა.
ქავთარ. რა მოხდა?
ლაგაზ. ქისტებმა ჯოგი წაასხენ..
თორღვაი. აი კიდენ..
რაიბულ. კიდენ უბედურება..
ლაგაზ. ზოგი ქისტი აქესკეც წამოსუ-
ლა..
თორღვაი. დავხვდებით.
ქავთარ. წავიდეთ — რაიბულ სახლის-
კა..
რაიბულ. თორღვაი! შენ აქ ღარჩები..
მაგრად იყავ..
(რაიბულ და ქავთარ მარჯვნივ მიდიან.
მათ მიჰყვება ლაგაზ.)
თორღვაი. ერთხელაც იქნეს — შავ-
ხვდეთ:
რომ ბოლო მადლოს ამ დავას..
ან მე — ან ის!
(ამ დროს მარცხნივ გადმოიჭრება მურ-
თაზ. ხმალი გაშიშვლებული აქვს. შეჭსა-
ხებს.)
მურთაზ. ან მე — ან შენ!
(თორღვაი ავარდება. იძრობს ხმალს.)
თორღვაი. უფრო — შენ!
მურთაზ. შენ თვითონ!
თორღვაი. გავსწორდეთ!
მურთაზ. გავსწორდეთ!
(შეებმინ. ამ ხმაურზე მოვარდებიან ქა-
ლები. მინდია ც მათთანა.)
ლამარა. თორღვაი! რასა იქმ?!
მურთაზ რას სჩადი?!
მიშეკლეთ!!
შაჩერდით!!
(უეცრად მურთაზს ფეხი აუცდება და
თორღვაის მოქნეული ხმალი მოხვდება.
ეს ისე სწრაფად ხდება: რომ ძნელია გა-
მოცნობა — ფეხაცდენით ისარგებლა
თორღვაიმ თუ თორღვაის მოქნევის შემ-
დეგ აუცდა დაქრილს მურთაზს ფეხი.
მურთაზ დაეცემა. ლამარა დავარდება.)
მურთაზ. მამკლეს! შენთვის! ლამარა!
ლამარა. მურთაზ! ძმაილა! საყორელ!
(მურთაზ მოჭკილებს ხელს ლამარას
თმებს და ცხელ სისხლში ამოვლებს.)
მურთაზ. შენი თმები! ჩემი სისხლი!

ახსონდეს შენ თმებს ჩემი სისხლი!
(აკოცებს ლამარას. მურთაზ კვდება. ლა-
მარა ჰკვივის.)
ლამარა. მურთაზ! ძმაილა! მურთაზ!
(შემდეგ შეკვივლებს თორღვაის)
ლამარა. თორღვაი! მკვლელო! მკვლე-
ლო!
თორღვაი. მკვლელი ვიქეც შენთვის
— ლამარა.
ლამარა. სისხლის საყორელ..
თორღვაი. ჩემ სიყვარულ სისხლია..
სისხლია..
(მოსწყდება და ხმალაწვდილი გადავარ-
დება. ლამარა ისევ ძმასთან დავარდება.
ქვითინებს. ქალები თავს ევლებიან. მინ-
დია განზე დგას. ქალები ჩურჩულით.)
მია. ლამარა!
მზიულა. ლამარა! ლამარა!

კამარა მხსუთი

მომამდნი:

იჩო.
ჰიდღირ.
ღანიშ.
ქისტები: სამი.
რაიბულ.
თორღვაი.
ლამარა.
ქავთარ.
თორღვაის მეგობრები: გიგი. მანგია.
ზვიადა. ლეგია. ლაგაზ.
იჩოს სახლი. დიდი ხე. ნაშუადღევ. ჰიდ-
ღირ ყალიონს წევს: ზის განზე — თი-
თქო ნირვანაში გადასული. იჩო ერთს
ადგილს ვერ ჩერდება: დადის იქით-აქეთ
აღესხილი. ორა ქისტი. თვალს ადევნებენ
იჩოს. იჩოს ღელვა მათზეც გადადის.
იჩო. რა უფრო ტკბილია?!
1 ქისტო. ახლად დაწურილ მტკენებ.
იჩო. არა. მე სხო მინდა.
რა უფრო ტკბილია?!
2 ქისტო. ბაჯაღლო ოქრო.
იჩო. არა მე სხო მინდა.

რა უფრო ტკბილია?!

1 ქისტო. სიყორულ ღამაჲ ქალაის.

იჩო. არა. მე სხო მინდა.

რა უფრო ტკბილია?!

2 ქისტო. ხეწიფება. ძალაი.

იჩო. არა. მე სხო მინდა.

რა უფრო ტკბილია?!

შიდღირ. რას ბორგავ — იჩო?!

ტკბილია სიცოცხლე.

ტკბილია ყველაი.

იჩო. არა. არა. მე სხო მინდა.

რა უფრო ტკბილია?!

შიდღირ. იჩო! შე სისხლ გაწუხებს.

იჩო. სისხლ მახჩობს.

შიდღირ. ღამარაი მამტაცეს. მურთაჲ მაჰკლეს.

იჩო. ღამარაი მამტაცეს. მურთაჲ მამიკლეს.

სისხლ მახჩობს.

1 ქისტო. ავია სისხლი.

2 ქისტო. ავია სისხლი.

იჩო. სისხლია — სისხლია ტკბილი.

შიდღირ. იჩო! შენ სულ სისხლზე ფიქრობ.

იჩო. ტკბილია სისხლი. უტკბილესია სისხლის ალება.

1 ქისტო. შურისგება ტკბილია.

2 ქისტო. შურისგება ტკბილია.

შიდღირ. ნუ ასხენებთ ხშირად სისხლს.

იჩო. მაშ გამიცუდლეს მკლავი ვაშკაცს?!

შიდღირ. კაი მკლავ უსისხლოთაც მკლავია.

იჩო. მაშა გავხდე ოჩანი?!

შიდღირ. იჩო: თმენა ცდის ვაშკაცსა.

იჩო. მაშა ქალებურ ვიტყრო —

ან ქალებურ ვუჭდე საჩეჩელასა?!

ვალლაჰ! ილლა აზიმი..

1 ქისტო. ვაშკაცის საქმე ხმალია.

2 ქისტო. ვაშკაცს გამოცდის ხმალ.

იჩო. ხმლები დალესეთ. მზად იყავთ.

შიდღირ. იჩო. ნუ ხარ ფიცხელ.

იჩო. სისხლი მახჩობს.

შიდღირ. შენსას არ იშლი. არ ვარგა.

იჩო. მინდა ღავთვრე კაცის სისხლით.

შიდღირ. იჩო. მაიეც გონი.

იჩო. არ მინდა გონი. გონი ცვივა.

რისხვა. რისხვა ცხელი. შადედებული რისხვა.

არა. გუბე-გამსქლარი რისხვა.

ვალლაჰ! ილლა აზიმი..

შიდღირ. იჩო. იჩო. რა გემართება?!

იჩო. მინდა შავხვდე თორღვის ცხენდაცხენ.

მინდა ავხავლდე წაილაღარ ხარივით.

ვალლაჰ! ილლა აზიმი..

1 ქისტო. სისხლი.

2 ქისტო. სისხლის ალება.

შიდღირ. რა მოგდით?!

იჩო. ჭერ ვერვინ მაჰრევა იჩო.

იჩო მაგარია. იჩო ძაღნაყარია.

ავდევე უები. ავჭიხვინდები..

ვეკვეთები ცხენდაცხენ თორღვის.

ორად გავაპობ მურთაჲს-მკვლეულს.

ჭერ თვით ვალოკებ თავისსავე სისხლსა.

მერე მე შავხვამ მის სისხლსა ჯამებით.

ბევრჭერ უტეხავ იჩოს ხევსური.

ვალლაჰ! ილლა აზიმი..

შიდღირ. შენ გაგერშილ ხარ.

იჩო. შენ თითონ გამგერშე.

შიდღირ. მე გაგგერშე. მართალია. ახლა იკმარ.

იჩო. ვიკმარო?! ღამარაის გატაცება?!

მურთაჲს მკვლეა?!

1 ქისტო. არა. არა.

2 ქისტო. სისხლს ალება უნდა.

შიდღირ. არ გვაქვს სხოვია..

ხევსურ არ არის მარტოი.

ფშავ. თუშ. ხევსურ.

კახ. ქართ. იმერ.

გურ. მეგრ. სოან.

ქართველებია ყველაი.

დავძლივენ შემდეგ.

იჩო. შემდეგ?! შემდეგ მძლიონ.

შემდეგ ჩემი სხეულ გადაუგღონ

სოვეებს —

რომ სივსივით სომდენ

პირსისხლიანნი ქისტისა სისხლსა.

მანამდე კი... მე ვსომდე მტრისა სისხლს

მანამდე მე ვხვრეაღდე თორღვის სისხლს.

ვალლაში ილლა აზიმ.

ში დ ღ ი რ. ნუ ჩადი ავ საქმეს.

(შემოდის ღანიშ)

ღ ა ნ ი შ. ხევთან ხევსურნი შავნიშნეთ.

მგონი დღეს თავდასხმას აპირებენ.

ი ჩ ო. ხელავ ჰიდლირ! დღესაც თავს გვე-
სხმიან.

ში დ ღ ი რ. შენაც ხომ ბევრჯერ დაარბიე.

ი ჩ ო. კიღენ ბევრს დაარბევს იჩო.

წადი ღანიშ. უთხარ: ხევის ყელი გაამა-
გრონ.

(ღანიშ გადის)

ში დ ღ ი რ. ცუდი რამ დატრიალდება.

ი ჩ ო. დატრიალდეს. დატრიალდეს.

ში დ ღ ი რ. მაიეც გონი — იჩო. არაა
გვიან.

ი ჩ ო. არა. არა. არა.

ნაოხარ ვიქეც — ნაოხარ.

მინდა სისხლ ცეცხლიანი.

მინდა დავეცე მტერს.

მინდა დავანარცხო მისი ჭარი —

ხვიოდეს იგი ვით მდინარე.

თავს მოჰკვეთ მტერს —

რომ მარგილზე ჩამოვავო იგი.

(ღანიშ ბრუნდება)

ღ ა ნ ი შ. ვილაც გკითხულობს — მამავ.

ი ჩ ო. ვინ არის?!

ღ ა ნ ი შ. უცხოა. ხევსურ ჰგავ...

ი ჩ ო. ხევსურ?... მათუშვი.

(ღანიშ გადის)

1 ქ ი ს ტ ი. ხევსურს რა უნდა ამხან?!

2 ქ ი ს ტ ი. სისხლის გამაშვება თუ უნდა.

ში დ ღ ი რ. თავ შაიკავეთ უცხოსთან.

ი ჩ ო. თავშეკავებული რისხვა უფრო
ხშიანია.

(შემოდის ღანიშ. მასთან მინდია.)

მ ი ნ დ ი ა. სალამი დიდს იჩოს.

სალამი დიდს ჰიდლირს.

(იჩო განზეა და მინდიას არ ხედავს)

ი ჩ ო. ვინა ხარ?!

მ ი ნ დ ი ა. თორღვაი! შვილი რაიბულის..

ი ჩ ო. თორღვაი! თორღვაი?!

(იჩო თითქო ქვედ გადაიქცა. ყველანი
გახუდრულა. იჩოს უნდა სთქვას რა-

ღაც — ვერ ამბობს. სიჩუმე. იჩოს თით-

ქო სისხლი გაუჩიერდა: რისხვაა გაუინუ-
ლი. მძიმე პაუზა.. შემდეგ ჰიდლირ არ-
ღევს სიჩუმეს.)

ში დ ღ ი რ. შენ მაიტაც ლამარაი?

მ ი ნ დ ი ა. მე მაიტაცე.

ში დ ღ ი რ. შენ მაჰკალ მურთაჯ?

მ ი ნ დ ი ა. მე შამომაკვდა.

ში დ ღ ი რ. რაისთვის მოხველ?!

მ ი ნ დ ი ა. სისხლმა მამიყვანა.

(გაქვავებულ იჩოს სიტყვა „სისხლი“ ეჭ-
რება მასვილად. შეირხევა. ატორტმან-
დება. მოსხლტება. მივარდება სახლის
კედელს. ჩამოგლეჯს ხმალს. მოტრიალ-
დება. აშიშვლებს ხმალს. მოვარდება.
შესძახებს მინდიას.)

ი ჩ ო. სისხლ! ხმალ!

მიწას გაეკარ!

(მინდია სომნამბულსავითაა. ხმალს იძ-
რობს. გააგდებს განზე. თვითონ მიწაზე
დავარდება.)

მ ი ნ დ ი ა. მზად ვარ.

(იჩო გადახტება. უახლოვდება. სახე მა-
რტო რისხვაა. თვალები — მარტო სისხ-
ლი. ამართა ხმალი. ეს არის — უნდა
მოუქნიოს. უეცრად მარჯვენა ცახცახს
იწყებს. შემდეგ — მთელი ტანი. მოსხ-
ლეთილი დაუვარდება თავთან მინდიას.
ქვითინებს. ბოლოს შუბლზე ჰკოცნის.
შიში. გაცეცხა. ჰიდლირ წამოდგება.)

ში დ ღ ი რ. რა მოხდა?!

1 ქ ი ს ტ ი. არ ვიც.

2 ქ ი ს ტ ი. არ ვიც.

ღ ა ნ ი შ. მამავ. იჩო.

ში დ ღ ი რ. იჩო. შვილო.

(იჩო დგება. კითხვებზე პასუხს არ ამ-
ღევს. მიმართავს მინდიას.)

ი ჩ ო. წამოდექ.

(მინდია დგება/ 'გაოცებულად)

მ ი ნ დ ი ა. მე მზადა ვარ.

ი ჩ ო. როს მოსაკლავად ხმალს გიმიწნებ-
ლი —

შენს სახეზე ერთი კუნთიც არ შარხეუ-
ლა.

მ ი ნ დ ი ა. მე მზადა ვარ.

ი ჩ ო. როს მოსაკლავად ხმალს გიმიწნებ-

დი —

შენს სახეზე ერთი კუნთიც არ შარეულა.

მინდია. მე მზალა ვარ.

იჩო. ამირ შვილი ხარ ჩემი.

მინდია. შვილი.. შენი.. იჩოსი.. შვილი..

იჩო. დიან: შვილი იჩოსი.

(მინდიას ცრემლი მოუვა. ჰიდდირ აყვანილია სიხარულისგან.)

მინდია. ყოილნი.. კვლავ ვხედავ ყოილებს..

მთაიც გულს იბრუნებს.. ველიც..

ჰიდდირ. იჩო! მეც ვპოვე შვილი..

ვინილე შვილი. ვინილე იჩო. (ჰკოცნის)

ღანიშ. მამავ! საყურელ მამავ!

(მუხლებზე ეხვევა ქვედავარდნილი)

1 ქისტო. იჩო რაინდია!

2 ქისტო. იჩო გმირია!

მინდია. ყოილნი.. კვლავ ვხედავ ყოილებს..

მთაიც გულს იბრუნებს.. ველიც..

ჰიდდირ. მიხარის.. მიხარის.. მიხარის

იჩო! სახი შამიყვანე.

მეტი არ ძალმიძს.. მიხარის!..

(იჩო მოკიდებს ხელს ჰიდდირს. მიჰყავს.

მიმართავს ქისტებს.

იჩო. მასვენეთ.. გაართეთ.

1 ქისტო. იქნების.

2 ქისტო. იქნების..

(პაუზა. ჰიდდირ და იჩო აღარ სჩანან.)

ღანიშ. ლამარაი როგორაა?

მინდია. კარგადაა..

ღანიშ. კიდენ ლამაზია?

მინდია. ლამაზია.. ძალიან ლამაზია..

ღანიშ. თმები ისენ წითელი აქვ?

მინდია. უფრო შვინდს მიუგავ..

ღანიშ. თვალები ისენ ღურჭი აქვ?

მინდია. უფრო ნისლს მიუგავ ცისფერს..

1 ქისტო. აღარ იქნება სისხლის აღება.

2 ქისტო. აღარ იქნება შურისგება.

მინდია. კარგი იქნება..

ღანიშ. კარგი იქნება..

(შემოვარდება მესამე ქიტი)

3 ქისტო. იჩო სადაა?

ღანიშ. სახია. რა გინდა?

2 ქისტო. ხეუსურნი მადგენ ხევის ყელს.

გადმოლახვას აპირებენ.

1 ქისტო. მადგენს. თორღვაი ხომ ჩვენთანაა.

(მესამე ქიტი უნდოთ გადახელს მინდიას)

3 ქისტო. რას უბნობს? რომელი თორღვაი?

2 ქისტო. აი თორღვაი. რაიბულის შვილი.

3 ქისტო. გადაირიეთ?! შაიშალეთ?!
თორღვაი ხეუსურებშია.

გმინავს გაშმაგებით..

(გაოცება. ყველანი მინდიას უცქერენ. მინდია ხდუმს. ღანიშ მიმართავს.)

ღანიშ. თქვი მართალ.

მინდია. მე თორღვაი არა ვარ.

(კიდენ მეტი გაოცება)

ყველა. ჰა! შე გამცემო! შე ვერაგო!

გინდოდ თვალბ აგვხვია ჩვენთვის?

მინდია. მე გამცემ არა ვარ!

მე ვერაგ არა ვარ!

მე თორღვაი არა ვარ!

მაგრამ მინც მართალ ვარ..

1 ქისტო. შე ვერაგო! შე ვერაგო!

გსურდა თვალბ აგვხვია ჩვენთვის..

2 ქისტო. შეეკრათ ბაწრით ვერაგ.

ღანიშ! წადი — იჩოს დაუძახე.

(მევიარდებიან. შეჰკრავენ ბაწრით. ღანიშ გაიქცევა მამის მოსაყვანად. სანამ

შეეკრას გაათავებდენ — იჩო უქვე მოსჩანს კარებში. მოდის აჩქარებით. უკან

ღანიშ მოსდევს.)

იჩო. რა მოხდა? რა ამბავია?

3 ქისტო. ხეუსურნი ხევის ყელს აწყდებიან.

ხევის გადმოლახვას აპირებენ.

იჩო. მერე? ჩვენებიც ხომ იქ არიან?

3 ქისტო. იქ არიან: ყელს იცავენ.

იჩო. მერე? თორღვაი რათ შაჰკარით.

1 ქისტო. თორღვაი ეს არ არის.

2 ქისტო. თორღვაი იქ ყოფილა.

მ ქ ი ს ტ ი. თორღვაი იქ იბრძვის რისხ-
ვიანი.

ი ჩ ო. ნამდვილია?!

მ ქ ი ს ტ ი. მე თვითონ ვნახე.

(იჩო შეიბრუნევა. მიმართავს მინდიას.)

ი ჩ ო. მართალია, შენ რას იტყვი?!

მ ი ნ დ ი ა. მართალია: მე თორღვაი არა
ვარ.

ი ჩ ო. სახე რომ პირდაპირ თორღვაისი
გაქვ?!

მ ი ნ დ ი ა. მე და თორღვაის ვერ გვარ-
ჩვენ ერთმანეთისაგან.

ი ჩ ო. ნათესავ თუ ხარ მისი?!

მ ი ნ დ ი ა. თორღვაის მამა ჩემი მამაცაა.
დედა კი სხვაი.

ი ჩ ო. რანისთვის მოხველ თორღვაის სა-
ხელით?!

მ ი ნ დ ი ა. ლამარა მეც შამიყვარდა.

ი ჩ ო. შენ ხომ არ მაგიტაცნია?!

მ ი ნ დ ი ა. გულის შამიჯდა თავიდანვე.

ი ჩ ო. ლამარა ხომ თორღვაიმ ჩაიგდომ?!

მ ი ნ დ ი ა. ლამარა ეხლა ცალკეა.

ი ჩ ო. სადაა?!

მ ი ნ დ ი ა. „ადგილის დედის“ გვერდით.

ი ჩ ო. რისთვისაა ცალკე?!

მ ი ნ დ ი ა. თორღვაის მურთავ შამოაკვ-
და.

ი ჩ ო. ლამარას ხომ უყვარს თორღვაი?!

მ ი ნ დ ი ა. უყვარს... მაგრამ თორღვაი
ძმის მკვლელია..

ი ჩ ო. მერე?!

მ ი ნ დ ი ა. ძმის მკვლელთან ლამარას არ
ჭსურს ერთყოფა.

ი ჩ ო. შვილო! შვილო! ლამარა!

მე შენ გირისხებოდ..

(იჩო მოღებუბა.. პაუზა.. შემდეგ მიმარ-
თავს ქისტებს ბძანებით..)

ი ჩ ო. ეხლავ დასჭერთ ბაწრები!

ათავისუფლეთ...

(ქისტები ათავისუფლებენ მინდიას)

მ ი ნ დ ი ა. ლამარა ავად არის.. წევს..

ი ჩ ო. ავად არის?!

ლ ა ნ ი შ. წევს? ლამარა?!

მ ი ნ დ ი ა. არა უშავს.. ჩვენი ქალები
უვლიან..

ი ჩ ო. რა დაემართა?!

მ ი ნ დ ი ა. ძმას დასტირის.. თორღვაის
გავარდნას..

ი ჩ ო. მით არის ავად?!

მ ი ნ დ ი ა. ამდენ სისხლს დასტირის და-
ქვეუღლს..

ეშინის კიდეს:

ან შენ რომ მაჰკლა თორღვაი —

ან შენ რომ მაგკლას თორღვაიმ..

მან.. ნ ის ი ც მ ა კ ვ ე ლ ბ ა ..

ი ჩ ო. მერე შენ?!

მ ი ნ დ ი ა. მე თორღვაის ვგავარ.

ი ჩ ო. შენი სახელი?!

მ ი ნ დ ი ა. მინდიას მეძახიან.

ი ჩ ო. შენ რა გინდოდა?!

მ ი ნ დ ი ა. ლამარას ხსნაი..

ი ჩ ო. როგორ?!

მ ი ნ დ ი ა. მე თორღვაის ვგავარ..

ი ჩ ო. მერე?!

მ ი ნ დ ი ა. მე მამკლავდი..

სისხლ ჩემზე აიღებდ..

შენ დამშვიდებოდ..

ი ჩ ო. მინდი! მინდი!

მ ი ნ დ ი ა. ლამარაც მორჩებოდა!

ი ჩ ო. მინდი! მინდი! ნათელ ხარ!

შვილ ხარ ჩემი დეიძლი.

შვილ ხარ ჩემო პირმშო..

(იჩო გადაეხვევა მინდიას და ჰკოცნის)

ლ ა შ ი ნ. ძმა ხარ ჩემი — მინდი!

მურთავის მაგიერი ძმა ხარ!

(მუხლებს მკლავებსა ხვევს ქვედავარდ-
ნილი)

1 ქ ი ს ტ ი. იჩო ნათელია!

2 ქ ი ს ტ ი. იჩო მაღალია!

3 ქ ი ს ტ ი. იჩო რანდილა!

(იჩო აყვანილია გახარებით.. პაუზა..

უეცრად მიმართავს მესამე ქისტს..)

ი ჩ ო. წადი ეხლავ! აცნობე ჩვენებს!

გადაეც ჩემი სახელით: ხვევის კარი გა-
აღონ!

მავიდენ ჩვენთან.

სადაც იჩოა — იქ მინდიან..

(მესამე ქიტი გადის)

ლ ა ნ ი შ. მინდი! ჩვენთან დარჩები!

მ ი ნ დ ი ა. დავრჩები.

ი ჩ ო . ლანიში შადი ბებრისთან.
გაფრთხილე: თუ ხმაურ იქნეს — არ
შაეშინდეს.
(ლანიშ მიდის).
მ ი ნ დ ი ა . კარგი ბჭიო..
ი ჩ ო . კარგ მყავ — ლანიშ..
მ ი ნ დ ი ა . მურთაზ მეცოდება..
ი ჩ ო . ამიერ შენა ხარ მურთაზ..
მ ი ნ დ ი ა . მინც...
(იჩო მიმართავს ქისტებს)
ი ჩ ო . წადით! გზა არავინ გადაუჭრას!
არ შაუტოის არავინ..
დღეს ჩემი დაბადება.. ახალი..
მ ი ნ დ ი ა . დიდ სულ გაქვ — იჩო..
ი ჩ ო . ძალიან გიყროს ლამარა?!
მ ი ნ დ ი ა . უკვე გითხარ.
ი ჩ ო . თორღვაი როგორ გიცქერს?!
მ ი ნ დ ი ა . ფიცხია.. ეშურვის..
ი ჩ ო . ძოდან ყოილს ახსენებდი..
მ ი ნ დ ი ა . ყოილ მიყვარს..
ი ჩ ო . ყოილ მეც მიყვარს.
მ ი ნ დ ი ა . მე მიყვარს სხონაირ.
ი ჩ ო . როგორა?!
მ ი ნ დ ი ა . ყოილს ენა აქვ..
ყოველ გაჩენილს ენა აქვ:
ხეს. ქვას. ბალახს. ვარსკვლავს.
მიყვარს ყოველი..
მესმის ყველაი..
ი ჩ ო . მისან ყოფილხარ!
მ ი ნ დ ი ა . აგრე მიხმობენ..
ი ჩ ო . ძოდან რო ყოილ ახსენე..
მ ი ნ დ ი ა . კვლავ დავინახე..
კვლავ მესმა მისი..
(მოისმის დიდი ხმაური. იჩოს ეზოს ასკ-
დებიან ხევსურნი: რაიბულ. თორღვაი.
ქავთარ. ზვიადა. ლეგაი. მანგია. გიგი.
სხვები. ყველა — იარალასხმული. აწვ-
დილი ხმლები, მოვარდებიან სამი მხრით.
ყველაზე ბოლოს შუაგულიდან ჩნდება
თორღვაი: მთლად რისხვა. იჩო დინჯათ
დგას. მინდია ლანდურად.)
თ ო რ ღ ვ ა ი . სიკვდილი იჩოს!
ზ ვ ი ა დ ა . სიკვდილი იჩოს!
მ ა ნ გ ი ა . სიკვდილი სიკვდილი!
თ ა ღ ი ა . სიკვდილი იჩოს!

გ ი გ ი . სიკვდილი!
ყ ვ ე ლ ა . სიკვდილი! სიკვდილი!
(შეძახილის დროს თანდათან ფითრღე-
ბიან — რადგან იჩო არ იძვრის. მარცხ-
ნით დგას რაიბულ. მარჯვნივ — ქავ-
თარ. ყველაზე უფრო მათ მოიცავთ ოც-
ება. თორღვაის თითქო წყინს — რომ
შებმა არაა: მზადაა სასიკვდილო გამეტე-
ბისათვის. გაოცებას განკვეთს მინდია.)
მ ი ნ დ ი ა . იჩო არ გეომებათ.
შახედეთ იჩოს — უიარაღოს!
(ეხლა სხვა გაოცება. პაუზა. მინდიას
სიტყვებს სხვა მხრით მიჰყავთ ხევსურთა
გუმანი.)
თ ო რ ღ ვ ა ი . რას როშავ შე გამცემე-
ლო!
ზ ვ ი ა დ ა . შენ რა გინდა აქ?!
მ ა ნ გ ი ა . შენ მოლაღატე ხარ!
თ ა ღ ი ა . სიკვდილი მაგას!
გ ი გ ი . სიკვდილი! სიკვდილი!
(იჩო ავარდება)
ი ჩ ო . შაჩერდით ხევსურნო!
მინდი მართალია!
(იჩოს სიტყვები ვერ აჩერებენ)
მ ი ნ დ ი ა . მე იჩოს სახლში ვარ..
თ ო რ ღ ვ ა ი . ვერაგი! გამცემი!
ზ ვ ი ა დ ა . შენ გადახვედ მტრის მხარეს..
მ ა ნ გ ი ა . შენ გასტეხე თემის ადათი..
თ ა ღ ი ა . შენ შაჰლახე გვარი..
გ ი გ ი . სიკვდილი! სიკვდილი!
(ამ სიტყვებზე რაიბულ და ქავთარ წა-
მოიწვევენ)
მ ი ნ დ ი ა . არა ვარ ვერაგ.
არა ვარ გამცემ.
არ გამიტეხავ ადათი თემის..
არ შაჰმილახავ პატივი გვარის..
ქ ა ვ თ ა რ . მაშ რაი ჰქენ შე უბედურო?!
მ ი ნ დ ი ა . მე კაც ვარ..
ი ჩ ო . მინდი არ არის უბედურ!
ბედნიერ ხართ ხევსურნო!
ასეთი შვილ გყოლიათ!
თ ო რ ღ ვ ა ი . მტერი ლაპარაკობს..
რ ა ი ბ უ ლ . შაჩერდი თორღვაი!
ი ჩ ო . იჩო ლაპარაკობს! ძველი იჩოს
რ ა ი ბ უ ლ . უცნაური! უცნაური!

ი ჩ ო. მინდომ თავი გაჰსწირა..
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ვისთვის?!
 ი ჩ ო. თქვენთვის!
 ქ ა ვ თ ა რ. როგორ?!
 ი ჩ ო. მინდი მავილა თორღვის სახე-
 ლით..
 უნდა სისხლი ამეღო..
 უნდა მამეკლა..
 მაწამებდა სისხლი მურთაზის..
 რ ა ი ბ უ ლ. მერე?!
 ყ ვ ე ლ ა. მერე?! მერე?!
 ი ჩ ო. ავმართე ხმალი..
 რ ა ი ბ უ ლ. მერე?!
 ი ჩ ო. უნდა ორად გამეპო..
 ქ ა ვ თ ა რ. მერე?!
 ი ჩ ო. ეს არი მინდოდა ხმალის მაქნე-
 ვა —
 რო უეცრად რაღაც ვიხილე..
 ყ ვ ე ლ ა. რაი?! რა იხილე?!
 ი ჩ ო. როს ხმაღს უმიზნებდი —
 მის სახეზე ერთი კუნთიც არ შარხეუ-
 ლა..
 (ყველა — ჩიურჩილით)
 ყ ვ ე ლ ა. მინდი! მინდი! მინდი!
 ი ჩ ო. ხმაღ განწე გავაგდე..
 რ ა ი ბ უ ლ. მინდიავ! შეილო!
 ი ჩ ო. ეხლა შეილოდ მყავ მინდი..
 ყ ვ ე ლ ა. მინდი.. მინდი.. მინდი..
 რ ა ი ბ უ ლ. ზვიდა — გაიქე!
 აცნობე ლამარას..
 ამწამსავე..
 აცნობე ყოველი..
 (ზვიდა გავარღება)
 ქ ა ვ თ ა რ. მინდი ნათელია..
 რ ა ი ბ უ ლ. მინდი ნათელია..
 (მოღის ჰიდლირ. მასთან ღანიშ.)
 ყ ვ ე ლ ა. ჰიდლირ! ჰიდლირ! ჰიდლირ!
 (თავს იხრიან. ჰიდლირ აძღვეს საღამის
 ნიშანს ხევსურთ. ღანიშ გაოცებულია.
 მივარღება იჩოსთან.)
 ღ ა ნ ი შ. რაი ამბავია?! რაი მოხდა?!
 (შემოვარღება ლაგაზ. ოფლშია გაწუ-
 რული.)
 ქ ა ვ თ ა რ. ლაგაზ! ლაგაზ!

ლ ა გ ა ზ. ლამარა ავარდა ლოგინიდან..
 ქალღმბა ვერ დააკავებ..
 ლამარა გამაიქცა..
 შავრას მათქვენებს..
 ცხენდაცხენ გამავყევ..
 სუ მამასა და ძმას გაიძახის..
 ი ჩ ო. შეილო საყორელ..
 ლ ა გ ა ზ. საცაა — მოვა..
 სუ აშლილია..
 (შემოვა ლამარა. მოწყავს ზვიდას. ხე-
 ლით აკავებს: აკანკალებულია. იჩო მი-
 ვარღება. გადაეხვევიან. ჰიდლირც გაი-
 წევს. ღანიშიც.)
 ლ ა მ ა რ ა. მამავ! მამავ!
 ი ჩ ო. ლამარა! საყორელ შეილო!
 ლ ა მ ა რ ა. ჰიდლირ! ღანიშ!
 ი ჩ ო. ლამარა! შეილო!
 ლ ა მ ა რ ა. ყოველ ვიც ზვიადამ მითხ-
 რა..
 (გული უწუხს)
 ი ჩ ო. ლამარა! შეილო!
 ლ ა მ ა რ ა. თორღვაი! მინდი!
 (თორღვაი და მინდი უახლოვდებიან)
 ი ჩ ო. ლამარა!
 რ ა ი ბ უ ლ. ლამარა!
 ლ ა მ ა რ ა. ხელ გაუწოდეთ.. ერთიმეო-
 რებს..
 (რაიბულ და იჩო ხელს ჩასჭიდებენ ერ-
 თმანეთს)
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ლამარა!
 მ ი ნ დ ი ა. ლამარა!
 ლ ა მ ა რ ა. მოდით.. ჩემთან..
 (მარჯვენა მკლავს მოხვევს მინდიას კი-
 სერზე. მარცხენას — თორღვის.)
 ლ ა მ ა რ ა. აკოცეთ!
 (თორღვაი და მინდია ერთიმეორეს ჰკო-
 ცნიან. ლამარა დაიწინიქება. თვალებს
 ხუჭავს.)
 თ ო რ ღ ვ ა ი. ლამარა! რა გემართება?!
 მ ი ნ დ ი ა. ლამარა! რა ხდება?!
 ყ ვ ე ლ ა. ლამარა! ლამარა!
 ლ ა მ ა რ ა. ძიღ.. სიზმარ.. სიყორულ..
 (ჩაიკეცება. კვდება. რაიბულ და იჩო ხე-
 ლგადაჭლობით ლამარას ფეხებს აზიდ-

ვენ. თორღვისა და მინდიას ლამარას
 მკლავები აქვთ გადაჭკობილი. ამსახით
 მიჰყავთ. ნათელი სიჩუმე. მღერიან ყვე-
 ლანი ძველის ძველ ზიმნს — „ლიღეს“
 მზგავსს.)

ყ ვ ე ლ ა. დიღლაო დიღლარა
 დიღლაო ჰო ჰო ჰო..
 დიღლანა დიღლანო

ლამარაა ლამარაა..
 დიღლაი დიღლარაა
 დეღა დიღანა ჰოოო..
 ლამარა ლამარა
 ლამარა დიღლაო ჰოო..
 დეღა დიღლეო დაააა.

ტფილისი 1924 წ.
 ნომბრის 14-20

